

SPLOŠNI TEDENSKI POMEN ZAVZETJA PREGLAD MANILE

OB CRNEM MORJU

Pretekli teden je bilo iz Washingtona uradno sporočeno, da so se sestali k važni konferenci Roosevelt, Churchill in Stalin. Ta konferenca se vrši nekje ob Crnem morju, toda kraj ni označen. Kot znano, se Črno morje dotika Rusije, Rumunije, Bolgarije in Turčije. Nekateri ugibajo, da se konferenca "velikih treh" vrši na polotoku Krimu, ki je za Rusijo nekaj takega kot za Zedinjene države Florida ali California. Prvi del programa konference, tikač se čim hitrejega poraza Nemčije, je zaključen. Nadaljujejo se razprave o bodoči usodi Nemčije in o povojnem sodelovanju zaveznikov.

VOJNA SITUACIJA

Konci preteklega tedna so Rusi na več krajih prekorali reko Odro ter so začeli resno ogražati Berlin, Stettin in Frankfurt. Na zapadni evropski fronti so zavezniki na več krajih načeli nemško Siegfriedovo obrambno črto ob Reni, in zdi se, da se na severnem koncu dolge fronte pričena resna zavezniška ofenziva.

V Manili na Filipinih ameriški vojniki nadaljujejo z likvidiranjem Japoncev v južnem delu mesta. Nad pet tisoč ujetnikov, vojnih in civilnih, je bilo rešenih iz japonskega ujetništva.

POVOJNA ITALIJA

Pogoj premirja, katere je Italija podpisala z zaveznicami 3. septembra 1943, ko se je izvila iz Hitlerjevega zavezništva, se niso bili nikjer v celoti objavljani. Pretekli teden pa je korespondent Riley C. Moore poročal iz Washingtona, da vsebuje pogoji omenjenega premirja tudi sledeče točke: Italija izgubi vse svoje kolonije; mali otok Pantellerio v Sredozemskem morju prepusti Veliki Britaniji; Trst bo morda morala odstopiti Jugoslaviji. Te podatke je baje korespondent Moore dobil v kongresnih krogih v Washingtonu.

ENA FRONTA

Med zapadno evropsko fronto in rusko nemško fronto na vzhodu leži skoro vsa Nemčija, toda ruske zmage na vzhodu pomagajo tudi zaveznikom na zapadu. Poroča se, da je bilo večje število nemških divizij premeščenih z zapadne na vzhodno fronto, kar je verjetno in razumljivo. Po nekem poročilu United Pressa se je tudi junaštvo na zapadni fronti ostalih nemških čet znatno skrhalo. Nemški vojniki se ne borijo več s tako odločnostjo kot so se prej in več se jih pusti ujeti.

ZVEZNI SENAT

Znano je, da je po zadnji svetovni vojni zvezni senat prepričan, da se Zedinjene države niso pridružile Ligi narodov, kar bi bilo, po mnenju mnogih, prepričilo sedanjo vojno. Večina v senatu je bila sicer za Ligo narodov toda za take pogodbe je potrebna dvetretjinska večina, in te ni bilo. Sedanji senat kaže večjo naklonjenost načrtu, da Amerika, v zvezi z Veliko Britanijo, Rusijo, Kitajsko in Francijo, razoroži Nemčijo in Japonijo in ju drži trajno razoroženi. Ko je korespondent New York Timesa vprašal senatorje za njihovo mnenje v tem oziru, se jih je 68 izrazilo v prilog taki zvezi velesil. To pomeni, da je skoro (Dalje na 2. strani)

POROČILO DULUTI, MANILA

Na Pearl Harbor je bilo za Američane nedolžno japonsko napadeno. Američani, ki so bili oboje vse od časa, ko so ga odvzeli Špancem, so si pridobili prijateljstvo Filipincev. Polagoma so jim dali več in več samovlade in končno so jim obljubili popolno samostojnost v letu 1945. To je preprečila japonska okupacija Filipinov, vsaj začasno. Vsekakor je določeno, da bodo imeli Filipinci popolno samostojnost po vojni, in priborili jim jo bodo Američani.

V decembru leta 1941 so Japonci napadli Filipine, in tam nastanjen ameriška posadka, obenem s filipinsko milico, se ni mogla dolgo ustavljati japonski premoči. Močnih ojačenj ni bilo mogoče poslati, ker takrat je japonska mornarica kontrolirala Pacifik. Ameriški poveljnik, general MacArthur, je 26. decembra 1941 proglasil Manilo, glavno mesto Filipinov, za odprto mesto, kar naj bi prihranilo mesto vojno razdejanje. Sam pa se je z vojaštvom umaknil na utrjeni polotok Bataan, kjer se je mala ameriško-filipinska posadka še nekaj mesecev borila, predno se je izčrpana in sestradana podala.

General MacArthur je že pred tem dobil ukaz iz Washingtona, da se umakne v Avstralijo. To je bilo v prvih mesecih leta 1942. Pred odhodom pa je odločno izjavil, da bo prišel nazaj. Pretekli teden je prišel nazaj v glavno mesto Manilo, kot je bil obljubljen. Seveda, pot je bila dolga, nad tri tisoč milj, in vmes polno japonskih otopkih postojank, katere je bilo treba razbiti ali nevtralizirati. Silno narasla ameriška moč je to izvedla.

Zgodaj v januarju 1945 so filipinske čete izkrcale na filipinskem otoku Leyte, kmalu zatem pa na otoku Luzon, in pretekli teden so zavzele glavno mesto Manilo. Z zavzetjem Manile sicer še niso Japonci eliminirani s Filipinskega otočja, niti s samega otoka Luzona, kjer stoji Manila, toda to je zdaj le vprašanje časa.

Pomen osvoboditve Filipinov je velik. V prvi vrsti bo to dalo ameriški vojni sili veliko in močno postojanko, ki bo silno ovirala japonsko plovbo v še okupirane kraje, in obenem omogočala napade na pravo Japoncev. Dalje pa pomeni osvoboditev Filipinov velik prestiž za Američane med Filipinci in drugimi Azijati. Filipinci so bili prepričani, da bodo prišli Američani nazaj ter jih rešili japonske okupacije, zato so ves čas vodili uspešno gerilsko vojno proti okupatorjem. Na razne načine so vzdrževali zveze z Američani in mnogo pripomogli, da so se ameriški vojniki brez prevelikih izgub izkrcali na Filipinih. Kamor koli so prišli Američani, so jih domačini sprejeli z nepopisnim veseljem. Prišli so prijatelji med prijatelje.

V poročilih o zavzetju Manile je najbolj razveseljivo dejstvo, da ameriške žrtve v mrtvih in ranjenih niso bile velike, in da so Američani v prvi vrsti poskrbeli, da so rešili vojne ujetnike in civilne internirance iz tamkajšnjih taborišč. Te rešitve so bile izvedene skoro brez izgub za internirance. Seveda mnogo vojnih ujetnikov in civilnih internirancev je v japonskih taboriščih prej pomrlo, največ vsled (Dalje na 2. strani)

Gospodarski razvoj preko Urala

Razvoj Rusije preko Urala na azijski strani se je prav za prav pričel šele z nastopom sovjetske vlade; pod carji so bile tamkajšnje razsežne pokrajine zanemarjene in pozabljene. Prav posebno pospešen pa je bil razvoj tistih krajev zadnja leta, ko je Rusija morala preseliti milijone prebivalstva in tisočere industrije iz evropske Rusije, zlasti iz tistih krajev, ki so jih ogrožali in potem res tudi začasno okupirali Nemci. Danes se mnogo ljudi in industriji seli preko Urala nazaj v Ukrajino in druge kraje osvobojene Rusije, kajti v juliju lani je bila vsa ruska zemlja očiščena nemških okupatorjev. Mnogo preseljenih ljudi in industriji pa bo ostalo v novih krajih, ki so za Rusijo nekaj sličnega kot je bil pred sto leti in še pozneje za Zedinjene države naš zapad.

Ko je bil nedavno Eric Johnston, predsednik ameriške trgovske komore, na obisku v Rusiji, si je ogledal tudi važne ruske industrije osonar Urala. Z njim so bili tudi štirje ameriški častniški poročevalci, in ti zdaj poročajo o svojih vtisih. Obiskali so Magnitogorsk, ki je znan po svoji jeklarski industriji. Mesto je prenatrpano s prebivalci, posebno zaradi začasnih priselencev iz zapadne Rusije. Življenje ni lahko, toda ljudje trdo delajo in so videti zadovoljni. Vsa produkcija je namenjena vojnim potrebam in šele po vojni bo mogoče misliti na zgradbo domov, cestnih železnic, gledališč, knjižnic itd. To mora zdaj čakati. Isto velja tudi za mesta kot Novosibirsk, Omsk, Taškent, Alma-Ata itd. Tamkajšnja industrija se še ne more meriti z ameriško, toda poročevalci odkrito priznavajo, da so Rusi v kratkem času izvedli prav čudežno delo.

Novosibirsk označajo poročevalci za rusko Chicago. Pred vojno je imelo mesto 100.000 prebivalcev, zdaj pa jih ima 700.000. Mesto se modernizira, četudi je glavna produkcija posvečena vojnim potrebam. Ponaša se na primer z opernim gledališčem, ki je stalo 8 milijonov dolarjev, krasnimi cestami itd. Večina začasnih priselencev namerava ostati tam za stalno.

Alma-Ata je krasno mesto, obkroženo s snežniki gorovja Altaj. Alma-Ata je glavno mesto ogromne Kazaške sovjetske republike in je bližje Čunkingu kot Moskvi. Leta 1925 je imelo 40.000 prebivalcev, danes pa šteje desetak tisoč prebivalcev. Prvo železniško zvezo je dobilo šele leta 1929. Dežela ima vse pogoje in surovine za razvoj industrije in poljedelstva; za enkrat sta na prvem mestu poljedelstvo in sadjereja. Moderno urejeni sadovnjaki in vinogradi producirajo ogromne (Dalje na 2. strani)

POTREBE NAS UČE

Stara rečenica, da je potreba najboljša učiteljica, je še vedno resnična. Posebno aktivna je ta učiteljica v vojnih časih. Na primer, ko nam je bila vsiljena vojna z Japonci, nam je bil makahoma odrezan import surovega gumija. Ta potreba je v kratkem času tako izboljšala produkcijo umetnega gumija, da je bilo kmalu zadoščeno vojaškim in civilnim potrebam. V mnogih (Dalje na 2. strani)

ZLOČINI NACIJEV IN KAZEN

V informacijskem buletinu ruskega poslanstva smo čitali izjavo posebnega preiskovalnega odbora sovjetske republike Ukrajine o ugotovljenih zločinih, ki so jih nemški okupatorji izvršili v okrožju Lvova. Poročilo je obširno, zato naj bodo iz istega navedeni le nekateri posebno značilni izčrпки.

Komisija je ugotovila, da je bilo tekotom triletnem nemške okupacije v okrožju Lvova usmrčenih okrog 700.000 oseb, po večini sovjetskih državljanov, pa tudi državljanov Čehoslovakije, Jugoslavije, Holandske, Velike Britanije, Zedinjenih držav, Francije in Italije. V veliko taborišče Janovsko so Nemci dovajali vojne in civilne ujetnike iz raznih krajev ter jih tam likvidirali s streljanjem, gladom, obešanjem, kužnimi boleznimi itd. Nekateri so obešali za lase ali za noge, druge so streljali za zabavo. Na primer komandant taborišča Janovske je za svoj 54. rojstni dan leta 1943 izbral 54 vojnih ujetnikov in jih lastnoročno postrelil. Otroke so oddajali "Hitlerjevi mladini", da se je na teh živih tarčah vadila v streljanju.

V letih 1943 in 1944 so nemški rablji dali stotisoče zakopanih trupel nedolžnih žrtev izkopati in sežgati, da bi na ta način prikriili svoje zločine. Pepel žrtev so presejali, da so iz drugega dobili zlato plombe zob in izstega zlatnino, ki je bila na mrtvecih. Eden jetnikov, ki je moral pri tem delu pomagati in je pozneje ušel, je povedal, da so tekotom njegove sužnosti poslali 110 kilogramov takega zlata v Nemčijo. Debelejše kosti žrtev, ki niso zgrele, so v posebnih mlinih semleli. Pepel in tako kostno moko so potem zakopali ali pa raztrosili po poljih.

Komisija je zbrala mnogo dokazilnega materiala in tudi izpovedbe očitvecev, ki so nemškim rabljem ušli. Zbrala je tudi imena nemških komandantov, ki so bili odgovorni za omenjene zločine. Tisti, katere bodo Rusi dobili v roke, bodo plačali za svoje bestijalnosti, na to se svet lahko zanese.

OSVOBODITVE MEST

Ob priliki osvoboditve Varšave je ruski vojni korespondent Ilija Ehrenburg z a p i s a l med drugim sledeče:

"Varšavo so osvobodili naši oraci iz Sibirije in delavci iz Moskve. Mi nismo skušali pomagati bratskemu ljudstvu s pošiljanjem značnih poljubov, niti s čokolado nadevanjih. Mi smo se pripravili na napad. Zavzeli smo Varšavo, ne za nas, ampak za Poljsko. Osvobodilna armada vrši svoje delo, Beograd za Jugoslovane, Varšavo za Poljake. Kaj pa za nas? Noč in dan mislimo na nekaj drugega.

"Včeraj je nemški informacijski urad naznanil: 'Vojna je stopila v svoj zadnji štadij.' To pti se končno ne lažejo. Stvari se bližajo koncu. V malo dneh smo pršli na velike deljave in zavzeli smo mnogo mest.

"Toda, brez ozira, katero mesto zavzamemo, naše misli so vsmerjene na eno stvar, Mi se podvizamo proti nemu cilju, katerega ne pozabimo niti za trenotek. Mi smo osvobodili Sofijo, Beograd in Varšavo. Tri glavna mesta treh držav. Zavzeli smo Bukarešto. Ukrotili smo Helsin (Dalje na 2. strani)

Sitnosti z dednimi vladarji

Nam Američanom gre na smeh, kadar govorimo o kraljih, ki vladajo po tako zvanem dednem pravu. Naša stara mati Evropa pa jih ima še 13 bolj ali manj na grbi. Zadnja svetovna vojna jih je nekaj likvidirala in skoro gotovo se bo isti proces ponovil po zaključku sedanje vojne; vsekakor pa najbrž še ne bodo čisto izumrli. Značilno je, da je večina evropskih dednih vladarjev zdaj na počitnicah v zamejstvu in najbrž jih njihovi dragi "podaniki" niti malo ne pogrešajo. Kolikor toliko trdno sedita v teh časih na prestolih le angleški kralj Jurij in švedski kralj Gustav.

Kar se angleškega kralja Jurija tiče, je najmanj v strahu za svoj prestol. Angleži bodo najbrž obdržali monarhijo, dokler se njihov imperij ne bo raztajal; te možnosti pa za enkrat še ni videti. Vsekakor angleški kralj je bolj za okras kot za oblast. Predsednik Zedinjenih držav, ki je izvoljen samo za štiriletni termin, ima dosti več oblasti kot angleški kralj.

Švedski kralj Gustav, ki je 86 let star, je tudi le bolj za okrasek. Pravi vladar dežele je parlament. Gustav je na prestolu že od leta 1907; njegov sin, prestonaslednik Gustav Adolf, je že 62 let star, pa še vedno čaka na prestol.

Norveški kralj Haakon, katerega deželo so okupirali Nemci, biva v Londonu. Zdi se, da ne bo nikakega zadržka za njegov povratek, ko bodo Nemci pregnani iz dežele. Star je 72 let.

Danski kralj Christian, star 74 let, biva napol "upokojen" v svojem gradu v Copenhagenu, medtem ko deželo vladajo Nemci.

Holandska kraljica Viljelmina, stara 54 let, prebiva tudi v pregnanstvu v Londonu. Zdi se, da po vojni ne bo imela resnih zaprek za povrnitev v deželo, dasi se je na Holandskem pojavilo nekoliko navdušenja za republiko.

Velika vojvodinja Charlotte, vladarica male deželice Luksemburga, iz katere so bili šele nedavno Nemci pregnani, biva v Londonu, in se upa po vojni vrniti v svojo deželo.

Rumunski kralj Mihael, star 23 let, se zdi da ima precej dobro priliko ostati na prestolu. Rusi, ki so Nemce pregnali iz Rumunije, ga tolerirajo, ker se je bil še nekako pravočasno odločil nemškemu zavezništvo. Njegov oče, bivši kralj Karol, ki je do nedavnega bival v Mehiki, bi se sicer rad vrnil na prestol, toda ni dosti upanja za to.

Bolgarski kralj Simeon je še 7 let star. Postal je kralj v avgustu 1943, ko je njegov oče Boris umrl na neki tajnstveni način, ko se je vrnil z obiska pri Hitlerju. Mesto mladega Simeona vlada zdaj v Bolgariji (Dalje na 2. strani)

DELITEV ZEMLJIŠČ

V nekaterih evropskih deželah, posebno na Poljskem, na Madžarskem, v Rumuniji in v Vzhodni Prusiji, lastujejo ali so lastovali maloštevilni bogataši ogromna zemljišča, medtem, ko so bili milijoni kmetov brez njih. Taki kmetje so bili najemniki in so obdelovali zemljo za gospodarje. Ogromni kompleksni zemljišča so bili tudi odločeni za lovišča v zabavo bogatašev, medtem, ko so ljudske množice ta (Dalje na 2. strani)

POGAJANJA ZA MIR NE BO

V prejšnjih vojnah je bil običaj, da je vlada dežele, ki je čutila svoj bližnji poraz na bojišču, potem kake nevtralne države zaprosila za premirje. Ako se je med obema prizadetima stranikama doseglo soglasje glede pogojev premirja, je bilo bojevanje ustavljeno. Premirju so sledila konkretna pogajanja glede mej in drugih zadev stalnega značaja. Slično premirje je bilo tudi v tej vojni sklenjeno med zaveznicami in nekaterimi bivšimi pavezniki Nemčije.

Z ozirom na Nemčijo pa ne bo nikakih pogajanj za premirje in mir. Zavezniki, to je Amerika, Anglija in Rusija, zahtevajo in bodo zahtevali brezpogojno podajanje. To pomeni, da Nemci ne bodo mogli staviti nikakih pogojev, pod katerimi bi bili pripravljeni prenehati z bojevanjem. S tem pa ni rečeno, da nikakih pogojev ne bo. Brezpogojna podajanja pomeni, da bodo pogoje premirja narekovali zavezniki. Ako jih Nemci ne bodo hoteli sprejeti, bodo jih zavezniki z orožjem izsilili.

Slošno se domneva, da bi bila Nemčija pripravljena za premirje, če bi ji zavezniki obljubili, da bo ostala neokrnjena, to je prilično tako kot je bila pred vojno, in da bi je ne zasedlo zavezniško vojaštvo. V kaj takega pa zavezniki ne morejo pristati, ker se zavedajo, da bi se neokrnjena Nemčija, četudi bi morda dobila navidezno demokratično vlado, takoj začela pripravljati na novo svetovno vojno, ki bi bila še strašnejša od sedanje. Saj so Nemci prav to storili po zadnji vojni, ko niso bili tako pobesneli in poživljeni kot so zdaj.

Kako bodo zavezniki po dosegli zmagi obdržali Nemčijo razoroženo in nezmožno za novo vojno, je za enkrat za javnost še nerešeno vprašanje. Vsi tozadevni načrti, o katerih smo slišali ali čitali do sedaj, so bili neoficielni. Skoro gotovo pa je bil konkretni načrt za to dogovorjen in odobren na nedavni konferenci med Rooseveltom, Churchillom in Stalinom.

Gotovo pa smemo računati, da bo načrt zahteval, da bo Nemčija morala prepustiti sosednim državam ne samo ozemlja, katere je bila začasno zasedla, ampak tudi dele svojega prejšnjega ozemlja. Tako bo nemška Vzhodna Prusija najbrž prideljena Poljski in Rusiji. Velik kos nemškega ozemlja ob Reni bo skoro gotovo prišel pod nekako mednarodno kontrolo. In gotovo je, da bodo zavezniške armade okupirale Nemčijo za dolgo vrsto let.

Da bi bila vojna z Nemčijo hitro končana, ni dosti upanja. Civilno prebivalstvo Nemčije si nedvomno, vsaj po večini, želi hitrega konca vojne, toda na uporali revolucije ne more misliti, dokler je dežela preprežena z oboroženimi in fanatičnimi gestapovci. Nemčija bo zavzeta šele, ko bodo nemške armade poražene, kajti dvomljivo je, da bi prostovoljno odložile orožje večje vojaške edince. In dokler bodo Hitlerjevci imeli moč nad armado, se bodo iste borile, brez ozira na obupnost položaja. Hitlerjeva tolpa pa ve, kaj jo čaka, ko bo Nemčija poražena, zato je pripravljena žrtvovati zadnjega nemškega vojaka in civilista, da si podaljša življenje. Zelo verjetno je celo, da ko bodo glavne nemške armade poražene in ko (Dalje na 2. strani)

Vsak po svoje

Nerazumljiva Rusija je nerazumljiva inozemstvu v več kot enem oziru. Posebno nerazumljiva pa je bila svetu v letošnji predpustni ofenzivi. Priznani vojaški eksperti so od začudenja odpirali usta: Neverjetno, toda resnično! V nasprotju z vsemi paragrafi priznane vojaške taktike so se ruske armade valile naprej kot poplava Mississippija. Najbolj presenečeni pa so bili Nemci, ki so si domišljali, da ima jo vso vojaško modrost v malem mezinu. Pa so ti ignorantni Rusi obšli nemške utrdbe in jih pustili zadaj, ali pa so jih napadli okoli vogala, namesto od spredaj, kar ni niti malo v skladu z nemškimi vojaškimi regulacijami. To nacijsko razočaranje je tipično izrazil nemški stotnik Friedrich Gnehwiss, ki se je znašel v ruskem ujetništvu: "Jaz vsega tega ne razumem. Vi napredujete od vzhoda, toda napadate od zapada, juga in severa. Jaz sem v teh dneh izgubil 90 odstotkov mojih vojakov, dasi smo samo bežali."

Mladi jugoslovanski kralj Peter je zadnje čase skušal nekoliko pokraljevati iz Londona, pa se mu ni obneslo. Fant je še mlad in se ne zaveda, da še angleški kralj Jurij nima dosti besede v Londonu in Angliji, dasi je tam doma.

Ni še mnogo mesecev od časa, ko so zavezniki priznali Turčijo, da stoji v vojno na njihovi strani, in ji obljubljali, da bo za to uslugo dobila ugledno mesto ob zeleno pogrnjeni mizi diplomatov, ko ob serviranju kosilo zmage. Toda navihana turška punčara je skrivnostno zavijala oči in se delala gluho. Zda, ko se Hitlerjeva ladja počasi pa gotovo potaplja, in se je Turčija začela sama ponujati v vojno na strani zaveznikov, se pa "veliki trije" delajo gluhe.

Gori omenjena turška afera nekako sliči znani storiji o sosedu, ki je prišel k sosedu v vas baš ob času kosila, in so tudi njega povabili, da prisede. Mož je vabilo vjudno odklonil, upajoč, da ga bodo ponovno povabili in nekoliko sili. Ker pa pričakovanega ponovnega vabila le ni bilo, je razočarani sosed nedolžno vprašal: Kaj ste prej rekli?

Veliki časopisi, katere lastujejo ali kontrolirajo finančni interesi, so zadnje čase složno in z veliko ihto nastopili proti potrditvi bivšega podpredsednika Wallacea za trgovskega tajnika. Njihovi glavni argumenti so bili, da Wallace ni bankir in kot tak ni sposoben voditi departementa, ki upravlja ogromne vloge ljudskega denarja. Pri mističnih ljudeh seveda ta argument ne drži vode: Milijoni ljudi se namreč še spominjajo velike finančne polomije leta 1932 in v začetku leta 1933 in da so bili prav bankirji tisti, ki so v smislu "privatne iniciative" vodili finance dežele ter zavozili v največjo depresijo v zgodovini Amerike. Priti je moral Roosevelt, ki ni ter nikoli ni bil bankir, da je izvelkel deželo iz finančne podrtije in depresije.

Nekateri ljudje smatrajo, da je številka 13 nesrečna, večina pa je prepričana, da je to samo prazna vraža. Naj bo to, kakor hoče, toda nam se zdi, da ni vra (Dalje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.20 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XXI. 104 NO. 7

Potreba zavarovanja

Večini naših članov ni treba govoriti o potrebi njihovega lastnega zavarovanja za primere bolezni in ponesrečb. Oni to že vedo in so se pravočasno zavarovali v Ameriški bratski zvezi in morda še kod drugod. Vsekakor pa so med nami nekateri, ki se ne zavedajo dovolj važnosti takega zavarovanja, pa zanemarjajo plačevanje svojih prispevkov in se izpostavljajo nevarnosti črtanja. Drugi pozabijo na potrebo širjenja bratskega zavarovanja. Vsi imamo prijatelje in znance, med njimi morda tudi take, ki so zavarovateljevega značaja in starosti, pa niso nikjer zavarovani. Želimo jim dobro, vendar pozabimo jih opozoriti na prilike in ugodnosti zavarovanja v Ameriški bratski zvezi. Morda bi bili že naši člani, če bi jih bil prijatelj povabil za pristop.

Vsi smo taki, da radi pozabimo na nevarnosti, ki ne prestopajo prejšnje na naše zdravje in življenje. Na en način je to prav, ker pretirana skrb ni dobra za nikogar. Nikakor pa ni prav, da popolnoma pozabljamo na take nevarnosti. Zavedajoči se takih nevarnosti, se jih bomo skušali izogibati, obenem pa bomo skrbeli, da bodo assementi točno plačani pri naši zavarovalnici.

Pospešena aktivnost vojnih časov črpa naše telesne moči, kar nas napravlja bolj dostopne za razne bolezni. Število ponesrečb v raznih industrijah se veča, kar je lahko razumljivo v pričlo pospešene brzine, obrabljenih strojev, neizvežbanih in utrujenih delavcev in nadzornikov in raznih nedostatkov, ki so neizogibni v teh vojnih časih. Zimsko vreme predstavlja povečano nevarnost za zdravje direktno, indirektno pa pri našem gibanju na prostem, pri transportaciji in v samih stanovanjih. Koliko ljudi se poškode pri padcih na poledenih cestah, koliko pri avtomobilskih vožnjah, koliko vsled požarov v stanovanjih! Nesreče preživijo na mlade in stare, na bogate in revne, na zdrave in betežne, in včasih je nesreča pri največji previdnosti neizogibna. Iz tega sledi, da je zavarovanje v dobri podporni organizaciji potrebno za vsakega.

Zavarovanje je potrebno ne le za delavce v industrijah in za osebe, uposlene kjer koli izven doma, ampak tudi za osebe doma. Malo znano, toda od zavarovalniških družb potrjeno dejstvo je, da se več oseb ponesreči v domovih kot na prometnih cestah. To kljub dejstvu, da je število prometnih nesreč visoko. Največ takih nesreč povzročijo padci. Sledijo opečenja v požarih, zadušenja s plinom, električni udarci, ranjenja z ostrim orodjem itd. Lani je bilo v Zedinjenih državah ubitih nad 25,000 oseb vsled padcev; koliko jih je bilo trajno ali začasno poškodovanih, statistika ne navaja.

Ni prijetno misliti na take reči in ni prijetno pisati o njih. Toda dobro je, da smo od časa do časa opozorjeni tudi na take neprijetne reči. To bo morda poostrolo našo previdnost, ter nas obenem še bolj uverilo o potrebi zavarovanja za nas in naše otroke. In, če smo dobri prijatelji in dobri člani, bomo skušali zavarovanje razširiti tudi med naše prijatelje in znance.

Ameriška bratska zveza neprestano potrebuje dotok novih članov, da obdrži svojo moč in solventnost, kajti neizprosna usoda neprestano redči naše vrste. Prav tako pa potrebujemo varnosti zavarovanja, ki ga nudi Ameriška bratska zveza, mi in naši otroci, ki smo že njeni člani, in tisočeri naši prijatelji in znanci, ki so danes še izven naših vrst in katere imamo morda priliko pridobiti za pristop. Potreba je obojestranska.

Naši dobri agitatorji naj bi v teh časih posvetili posebno pozornost ženskam in otrokom. Mnogo mladih moških je danes v vojnih silah Zedinjenih držav in na te za enkrat ne moremo računati za pristop. Toda mnogo mladih žensk, ki so koristonosno uposlene v vojnih industrijah in drugod, še nima zavarovanja, dasi ga potrebujejo in dasi bi jim plačevanje assementov ne povzročalo nikakih težkoč. Mnoge še niso naše članice, ker jih še ni nihče vprašal za pristop in jim pojasnil važnost in ugodnosti zavarovanja.

Potem so otroci. Ti se rodijo vsak dan in sprejeti jih je mogoče v organizacijo brez zdravniške preiskave prvi dan po rojstvu. Zavarovalnice so raznih vrst in tozadevni prispevki so nizki. Ko odrastejo, jim je olajšan pristop iz mladinskega v odrasli oddelek. Poleg tega ne bi smeli vsi dobri agitatorji in vsi dobri člani Ameriške bratske zveze nikdar pozabiti, da je mladinski oddelek naša najboljša rezerva, najboljši vir, iz katerega prihaja dotok zdravih mladih članov v odrasli oddelek organizacije.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

za z ozirom na Hitlerja, ki je pred dvema tednoma nastopil 13. leto svojega vladanja.

Bili so časi, ko si poštenega kosila skoro misliti nismo mogli brez sočnega steaka, danes pa nam gredo v slast vinarice in hamburgerji; ko smo se kapricirali na pilzensko pivo in californijski brandy, danes pa pijemo vse, kar ima bartender na razpolago, da le ni voda; ko smo si izbirali petcentne cigare po barvi tobaka, svežosti in titelnih, danes pa radi plačamo dobro ceno za kakršni koli zvitek širokoprstnega dima; cigaretarji so pa še večji reveži in še manj izbirčni. Pa vseeno živimo, in, če prav premislimo, nam ni nič hudega. Razmere so nam izbile le nekaj ducatov povsem nepotrebnih kapric.

Ameriški listi so v začetku tega meseca priobčili radiotelefonirane slike z zapadne evropske fronte, med njimi sliko napisu, katerega so bili vojaki 120. ameriške divizije razobesili v pravkar zavzetem nemškem mestecu Brachelen. Napis se glasi: "Welcome Ivan! From the 406th Infantry." Poleg dobrodošlice je bila na belem polju naslikana rdeča zvezda. Omenjena slika dokazuje, kaj mislijo ameriški vojaki o svojih ruskih tovariših, ki prodirajo od vzhoda, in kako jim želijo bratsko podati roke preko poraženega Nemčije. Dobrodošel, Ivan!

Nekateri ljudje postanejo otročji, ko dosežejo gotovo starost. To ni nič slabega, dokler obdržijo otročarije zase, toda, ko začnejo vse druge odrasle ljudi smatrati za otroke, je nekoliko preveč celo za norčavo predpustno razpoloženje.

Eden najlepših dopisov, katerega je vaš poročevalec prejel v tej zasnjeni in ledeni sezoni, je bil od prijatelja Franka Masleta iz Little Fallsa, in sicer zato, ker je vabil na društveno veselico 5. maja. Vaš poročevalec se je spomnil, da bo ljub dolgi in hudi zimi prišel cveteči maj, in v redni št. v u je zaduženo po šmarnicah. Oziroma se je vsaj zdelo tako.

V Tannenbergu v Vzhodni Prusiji, kjer so bili Rusi doživeli svoj največji poraz v prvi svetovni vojni, je bil pokopan nemški polbog, maršal Hindenburg, in nad njegovo grobnico je stal ponosen spomenik. Tja so romali vsi pravoverni nacisti in božjo pot, kot muslimani v Mekko. Pa so pred par tedni prihrumeli Rusi, zavzeli Tannenberg in izbrisali poraz iz leta 1914. Nemški in brambovci so pred pobegom dvignili Hindenburgovo truplo iz grobnice in ga odpeljali s seboj, spomenik pa so razstrelili. Tako je stari Hindenburg moral še po smrti bežati. To je bilo nerodno, a še bolj nerodno je bilo za stotisoče nemških civilistov, ki so v najhujši zimi bežali pred Rusi iz Vzhodne Prusije in Slezije proti Berlinu. Kdo ve, če so se kaj spomnili, da je njihov beg samo povračilo, da so pred par leti stotisoči francoskih, poljskih in ruskih civilistov na sličen način bežali pred nemškimi napadalci! Kako se je obrnilo!

Američani niso imeli nikdar posebnega respektu do kraljev. Posebno izrazito so to pokazali pred več kot 150 leti, ko so prisilili angleškega kralja Jurija, da je odpoklical svoje lakaje iz mlade ameriške republike. Pozneje so pod roko pomagali sedmici republik Mehiki, da je likvidiral cesarja Maksa Habsburškega, katerega so ji hoteli vsiliti evropski mogotci. Ko se je to nekoliko pozabilo, so palogoma začela prihajati razna "veličanstva" v Ameriko na obiske. Američani so jih sprejemali z

radovednostjo, kot sprejemajo nenavadne zverine iz oddaljenih delov sveta. Hoteli, kjer so si taki kraljevski posetniki rezervirali stanovanja, so jih seveda lepo postregli, za lepe dolarje. Mili podložniki so namreč "veličanstva" vedno dobro oskrbeli z denarjem, četudi so sami živeli ob suhem krompirju in polenti. Tudi v slovečem in zgodovinskem hotelu Brown Palace v Denverju so se včasih ustavljala taka kraljevska veličanstva, in vodstvo hotela je vedno poskrbelo da je bilo za take prilike pogrnjena dragocena rdeča preproga od ceste prav v hotelsko čakalnico.

Nedavno je bila spet taka rdeča preproga pogrnjena od ceste v čakalnico hotela Brown Palace, in mimogreduči meščani so ugibali, kakšna kraljevska zverina zdaj pride. Nekaj najbolj radovednih se je ustavilo in čakalo. In, kaj so videli? Pred hotelom se je ustavljal velik truck in iz istega se je privaril orjaški bik herefordske pasme ter je ob asistenci zagorelega cowboya ponosno odkorakal po rdeči preprogi v hotelsko čakalnico, kjer je bila zanj pripravljena primerena ograda. Omenjeni bik, imenovan T. T. Regent, je bil dobil prvo nagrado na živalski razstavi v Denverju, in je vreden 50,000 dolarjev v gotovini. Taka živina je po mnenju praktičnih Denverčanov vsaj toliko vredna in bolj koristna kot povprečno kraljevsko veličanstvo. Čast, komur čast!

Lepo mesto Denver, kjer je bil nekoč moj začasni dom, mi je vedno ugajalo, po gori navedeni očitnici kraljevskih veličanstev sem pa naravnost navdušen zanj.

POTREBE NAS UČE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ozirih je umetni gumij celo boljši od naravnega.

Ko je pričelo primanjkovati česlovine ali tanina, ki je potrebno pri izdelavi usnja, so kemisti našli dobro nadomestilo v lubju smrek našega zapada. Prej se je pridobival tanin večinoma iz lubja kostanjevih dreves, katere je za padnja desetletja neka rastlinska bolezen skoro popolnoma uničila.

Pomnoženim zahtevam za terpenin, smolo in druge produkte iz jelovine je bilo zadoščeno s porabo parobkov ali štorov posekanih smrek, jelk in borovcev. Izdelani so bili močni stroji, ki pulijo štore kot bi bili žitno strnišče. Iz teh štorov se pridobi ogromne količine terpenina in drugih produktov, ki so posebno v vojnih časih potrebni, poleg tega pa se zemljišča, iz katerih so bili izravnani štori, koristno porabi za polja, pašnike ali za nove drevesne nasade.

Iz ogromnih kupov žaganja, ki so ostali na krajih, kjer so lesne družbe izsekale gozde, se po novih načinih pridobiva industrijski alkohol, za katerega je vedno več porab za vojne in civilne svrhe.

V vojni se te čase pogosto rabi dim v signalne svrhe. Tak dim pa se mora razlikovati od dima eksploziv ali gorečih plosipij, to se pravi, da mora biti drugačne barve. Pa so kemisti iznašli načine, da se producira dim poljubnih barv, rumene, oranžne, rdeče, modre, vijoličaste in zelene.

GOSPODARSKI RAZVOJ PREKO URALA

(Nadaljevanje s 1. strani)

količine najfinejših jabolk, sliv, breskev, marelic in grozdja. Samarkand je pokrajina, ki sliči naši južni Californiji. Med drugim omenjajo ameriški poročevalci neke posebne vrste marelice, ki dozore na drevesih in se posuše na dreve-

sih ter se pri tem ne pokvarijo. Sadjarjem se ni treba ukvarjati z umetnim sušenjem.

Ameriški casniški poročevalci, ki so obiskali dotične kraje, so soglasno mnenja, da ima Rusija tam svoj "zapad," ki se je komaj začel dobro razvijati, kjer so neizčrpna naravna bogastva in dinamična volja za razmah. Vojna je razvoj dotičnih krajev silno pospešila. Prebivalstvo, posebno priseljeno, ima vse lastnosti naših zapadnih pionirjev, kateremu pa so na razpolago moderni izumi in prilike, ki jih naši pionirji niso poznali.

SITNOSTI Z DEDNIMI VLADARJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

regentski svet. Da li bo Simeon kdaj "vladal," je veliko vprašanje, ker obstoja možnost, da se Bolgarija pridruži novi Jugoslaviji.

Belgijski kralj Leopold je v nemškem ujetništvu. Njegov povratak na prestol je baje domoljiv.

V Italiji je nekak upravnik poslov Umberto, sin bivšega kralja Viktorja Emanuela, ki se je lani podal v zaslužni pokoj. Da li bo Umberto bodoči kralj Italije, bo odločilo ljudstvo po vojni.

Jugoslovanski kralj Peter biva v Londonu. Če se bo vrnil na prestol ali ne, bo odločilo ljudsko glasovanje.

Isto velja za grškega kralja Jurija, ki tudi vedri v Londonu. Za enkrat vlada v Grčiji regent, pravoslavni nadškof Damaskinos. Glede povratka kralja bo odločilo ljudstvo z glasovanjem.

Albanski kralj Zog, ki tudi biva v Londonu, ima baje izmed vseh zamejnih vladarjev najmanj upanja za povratak na prestol.

DELITEV ZEMLJIŠČ

(Nadaljevanje s 1. strani)

korekoč s t r a d a le obdelovalne zemlje. Samo na Madžarskem je bilo nad dva milijona kmetov brez lastne zemlje in na Poljskem in v Rumuniji ni bilo dosti boljše.

V sedanjih vojni so se mnogi teh velikih zemljiških baronov umaknili na varno, ali pa so se postavili odločno na stran fašistov. Ko so Rusi osvobodili Poljsko, je nova provizorična vlada takoj pričela razdeljevati kmetov velika zemljišča bogatašev. Vsa kmet, ki je brez zemlje in jo želi obdelovati, dobi v last komad zemljišča v obsegu dvanajst in pol akra. Ni čuda, da zastopniki teh bogatašev v zamejni poljski vlada v Londonu tako vpijejo. Slične zemljiške reforme se nameravajo izvesti v Rumuniji, na Madžarskem in v Vzhodni Prusiji. Tako bodo milijoni kmečkih proletarcev prvič v zgodovini prišli do svojih posestev. In ti milijoni bodo stoprocentno stali za provizoričnimi vlada, ki bodo izvedle take zemljiške reforme.

POMEN ZAVZETJA MANILE

(Nadaljevanje s 1. strani)

stradanja in pomanjkanja zdravniške pomoči, toda tisti, ki so preživeli triletno ujetništvo, soglasno izjavljajo, da je bil dan osvobodjenja najlepši dan njihovega življenja.

POGAJANJA ZA MIR NE BO

(Nadaljevanje s 1. strani)

bodo zavezniki zasedli večino dežele, se bodo posamezne večje ali manjše skupine fanatičnih nacijev še naprej borile v gorah in drugih težko dostopnih krajih. Za popolno pomirjenje Nemčije bo vsled tega treba najbrž precej časa.

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2. podpredsednik: Anton Krapenc ..... 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3. podpreds.: Mary Kershnik 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4. podpredsednik: Steve Mauser ..... 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5. podpredsednik: Cyril Rovanskeo ..... 14910 Sylvia Ave., Cleveland 10, Ohio
6. podpredsednica: Mary Predovich ..... 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. .... AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa ..... Ely, Minnesota
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kurnse ..... 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranicar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzelc ..... Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4. nadzornik: John Tomazic ..... 3222 Globe Ave., Lorain, Ohio

FINANČNI ODESEK:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Anton Zbašnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
Louis Champa ..... Ely, Minnesota
Frank J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnica: Rose Svetlich ..... AFU Bldg., Ely, Minnesota
2. porotnik: Anton Erzen ..... R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3. porotnik: Frank L. Tomsic ..... 837 West 7th St., Walsenburg, Colo.
4. porotnica: Mary Balint ..... Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.

Nagrade v gotovini

Ameriška bratska zveza plačuje za novo vpisane člane obeh oddelkov nagrade, ki so navedene v naslednjem:

v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka:

Za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade; za razred "JE" za \$250.00 zavarovalnine, \$1.50 nagrade; za razred "JF" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JG" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo nove člane ali članice v odrasli ali mladinski oddelki Ameriške bratske zveze. Nagrade so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih assementov.

OSVOBODITVE MEST

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki in čistimo z adnje bloke v Budapešti. Šest glavnih mest v šestih državah. Toda, mi mislimo na eno stvar — na sedmo glavno mesto. Proti temu sedmemu glavnemu mestu se podvige z vsakim utripom naših src. Hitimo peš, vozimo se na tankih in s seboj imamo vse potrebno orodje. In prišli bomo kmalu.

"Mrtva Varšava bo zaživela novo življenje. Berlin je še živ, toda ne bo več dolgo!"

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

tri četrtine senatorjev za neko bodočo Ligo narodov.

RAZUMLJIVO

Ameriški reporter Ford Wilkins poroča iz Manile o nepopisnem veselju ameriških civilnih internirancev iz koncentracijskega taborišča Santo Tomas, kjer so jih imeli Japonci zaprte 1,126 dni. Ko je nad njimi zavihrala zvezdnata zastava, se je niso mogli nagledati in iz oči so jim lile solze.

NOVI PATRIARH

Za novega patriarha ruske pravoslavne cerkve je bil na zborovanju skofov izvoljen Aleksej, dosedaj metropolit Novgoroda in Leningrada. Kronanje novega patriarha se je z velikimi svečanostmi izvršilo v katedrali Bogojavljenja v Moskvi. Značilno je, da so slavnosti prisostvovali uradni zastopniki ruske sovjetske vlade in člani diplomatskega zbora.

PRVI KONVOJ

Pretekli teden je dospel iz Indije v Kuming na Kitajskem prvi konvoj zavezniškega materiala po novozgrajeni cesti, katera

je dobila ime po ameriškem generalu Stilwellu. Konvoj je bil šest milj dolg in je nad tisoč milj dolgo pot prevozil v 24 dneh. V bodoče bo potovanje trajalo približno teden dni. Vse od leta 1942 se je vsa zavezniška materialna pomoč Kitajski dostavljala s transportnimi letali preko visokega gorovja. Zdaj, ko je odprta važna pot iz Indije na Kitajsko, bo mogoče dostavljati neprimerno več vojnega materiala in drugih potrebnih bojuročim se Kitajcem. Zgraditev te ceste je predstavljala silne poteškoče, vendar Američani so jo izvršili, seveda večinoma s kitajskimi delavci.

SETEV V RUSIJI

Prvič od leta 1941, ko so nemške tolpe udrele v Rusijo in zasedle velik del poljedelskega ozemlja, bodo letos skoro vsa ta zemljišča obdelana in obsejana. Nemški okupatorji so bili pregnani z zadnje pedi ruske zemlje in pognani celo daleč nazaj v samo Nemčijo. Sodi se, da bodo pridelki ruskih farm letos dosegli predvojno višino, ponekod bodo nekaj manjši, ponekod pa večji.

JUGOSLAVIJA

Iz Londona je bilo pretekli teden poročano, da je maršal Tito odklonil dva člana regentskega sveta, ki ju je nominalni kralj Peter. Slovenec Dušan Serneck je sprejemljiv za obe strani, toda Tito odklanja Juraja Šuteja in Dušana Simovića, katera hoče kralj imeti v regentskem svetu. Sestava provizorične vlade za Jugoslavijo se je s tem zavlekla.

BLIZARD NA VZHODU

Po novoangleških državah je konci preteklega tedna divjal hud blizzard, ki je začasno paraliziral skoro vsjo transportacijo. Posebno so bile prizadete države Maine, New Hampshire in Rhode Island. Več oseb je izgubilo življenje.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

MORALE BUILDER

Have you written that letter to that boy in the service, lately? The commanding officers of the boys in the service tell us that letters from home are one of the best morale builders for our boys. Surely it's not asking too much to drop a few lines to that G. I. over there. Some of them would rather receive mail from home than anything else. We on the homefront don't always realize how homesick our boys are out there, thousands of miles from home.

When you do write, are your letters cheerful and newsy or are you a "complainer." Let's write cheerful letters and news about our home town. They are interested in knowing what is going on right in their own neighborhoods.

The government asks us to use V-mail for it is much safer, that is, if the mail is lost the post office is notified and new copies are made of the letters. Also V-mail takes up much less space in this way allowing more cargo space for necessary materials. The government says to write V-mail at all times and to use regular mail about once a month when you wish to enclose snapshots or other clippings.

The Nova Doba goes to all AFU Yanks who themselves or their families have notified us of their military addresses. Often the paper is delayed and they write to tell us that they often get 6 to 8 copies at one time. In certain far-away places such as in the China-Burma-India theater the boys are 3 to 4 months behind in their copies. Often the papers are lost en-route. Other times it arrives all ragged at the edges but that is nothing compared to what it looks like when everyone in their company is through reading it. Yes, even our AFU Yanks' buddies read and enjoy the Nova Doba. As one boy writes, "the fellows here all read the English Section and then I have to read the Slovene and translate it to them the best I can." Another AFU Yank writes that he cannot read the Slovene section but that he glances through it anyway and often finds the name of his home town or a person he knows and it gives him a feeling of being nearer to home. It is evident from all their letters that they are hungry for news from home. Any news, just so it's a letter or paper.

It's such a little thing to do for them, to spend a few minutes of our time every week to write, but to them it means more than can be described in words. So let's all write and write often to our boys over there who are sacrificing the best years of their lives so that we may be safe and fortunate back here at home.

Write, write and then write some more!

THOUGHT FOR THE DAY

STAR OF GLORY

In windows of America
The star of glory shines
To tell that fighters marched from here
Toward freedom's battle lines.

This all our nation pledges
To plan, to work, to pray
To help our sons in their noble fight
Speed Victory's glorious day.

OUT ENUMCLAW WAY

By Mary Balint

Enumclaw, Wash.—Word was received this week of the loss of another local boy in action on the European front. Private George Tost was killed in action January 13 in Belgium. He was the first soldier-member of Lodge No. 162, AFU to lay down his life in service of his country. Private Tost was 26 years old and had been inducted into the army in March, 1944. He had been overseas two and one-half months previous to his death and was in the infantry. Pvt. George Tost was the son of the late Mr. and Mrs. John Tost. His mother had preceded him in death by only a few months having died last August. George and his mother had lived on a small farm in rural Enumclaw. His leaving had left her heartbroken and sorrow hastened her death. Both mother and son were members of the AFU.

Pvt. Tost is survived by 11 sisters, Mrs. Frances Omana, Mrs. Ernest Black, Mrs. Betty Carroll, Mrs. Charles Pausheck, Mrs. Jack Capponi, Mrs. Curtis Fletcher, Mrs. Mary O'Fallan,

Mrs. Pauline Errington, Mrs. George Penzoza, Mrs. William Rutherford and Miss Minnie Tost. Surviving are also three brothers, Charles, Jack and Louis Tost of the United States Navy.

Memorial services were held on February 3rd at the Enumclaw Funeral Home. Hearts were heavy with grief and eyes dimmed with tears as the service concluded with "Sleep Soldier Sleep."

George had made many friends during his lifetime and he was loved and respected by all who knew him. His relatives, friends and fellow lodge members deeply feel his loss. He shall ever be remembered to have made the supreme sacrifice and indeed: "Greater love hath no man than this, that a man lay down his life for his friends."

Despite the sad news of the death of their nephew, Mr. and Mrs. Pete Tost of Cumberland, had reason for rejoicing for their son Louis had returned

(Continued on page 4)

News and Notes of Lodge No. 66, AFU

Joliet, Ill.—Our last meeting of January 21st when the installation of officers for the ensuing year took place, I am happy to report, was very well attended. The installation proceedings, conducted by Brother Joseph Slapnickar, Sr. were very interesting and solemn in spirit. The annual financial report given by Brother Louis Kosmerl for the board of trustees, and the detailed physical report made by our able financial secretary, Brother Peter Musich, were also most interesting. Those who were unable to attend the meeting may be interested in knowing that we have \$1,376.75 in our treasury, and a membership of 249 adults and 306 juveniles—with 53 members serving in the armed forces.

Following the meeting a social was held with refreshments provided through the courtesy of Supreme Trustee Brother Frank E. Vranicar, Secretary Brother Peter Musich, and yours truly. With continued loyalty and cooperation we shall continue with such fine gatherings.

With our Lodge No. 66, AFU an active and prominent participant and co-sponsor with other fraternal groups as the G. C. S. C. U., H. F. U., the Slovenian Woman's Union and other local groups under the general sponsorship of the JPO, SS and SANS—the Slovene Service Men's Ball and Program held on Sunday, January 28th was a grand success—netting \$475 for the special service fund. The committee in charge were: Brother Louis Zeleznikar, Mrs. Josephine Erjavec, Rev. M. J. Butala, Joseph Zalar, Mrs. Emma planinsek, Matt Slana, Brother John Kren, Brother Frenk Wedic and John L. Jevitz.

Parents of all the boys and girls in the service as well as anyone in uniform were admitted to the program without charge. And again, it was proved what can be done when a committee and community pull and work together. Therefore, please let me step aside and be eliminated for the moment, and say to the committee and all who attended and cooperated in any way: "You have done a splendid job for a great and noble cause. You have shown in this, and in past activities that our boys and girls in the camps—in the air, on water and on the battle field as well as those already resting under sod and soil—that they are not and shall not be forgotten."

Yes, indeed you have also demonstrated that our brethren back in the old homeland—Jugoslavia, who are resisting, fighting and suffering for the cause of justice—are also not forgotten, and will not be. Truly, the ultimate aim, cause and objective of our American Fraternal Union is and shall continue to be—aid and assistance to our brothers and sisters at home or at the battle front, aid to our neighbors and to all needy within our reach here at home and abroad,—love, good will toward all mankind, a human cause, a fraternal cause in a true Christian and American way... the way the JPO and SANS is successfully carrying on and forging ahead with it's difficult, yet noble cause and undertaking.

(Continued on page 4)

★
American
Fraternal Union
Members Serving
Our Country

★

★ **2,208** ★

Important Notice To Members of Lodge No. 116, AFU

White Valley, Pa.—The members of Lodge No. 116, AFU are hereby notified that at the last monthly meeting it was decided to levy a special assessment for the benefit of the lodge treasury. Therefore, any member insured for death and sick benefits will pay 50 cents additional assessments for March, 50 cents in April and 50 cents in May; other members insured only for death benefit will pay 25 cents additional assessment in March, April and May.

Members are asked to pay their dues on time for I cannot pay for anyone's assessment and I don't like to suspend any member because he or she did not pay their assessments. Therefore, members should be prompt in their payments and everything will be all right.

The lodge officers for 1945 are as follows: Mike Kastelic, president; John Kerh, vice-president; Jurij Previc, secretary; Andrej Bogataj, recording secretary; John Korce, treasurer. Our lodge now has 21 members serving in the United States armed forces. At the next meeting members will receive the Union calendars.

Out here we are having an unusually cold winter and much snow. Due to the heavy snowfalls at times the buses here could not get through to take the workers to work. On road 66 between Delmont and Greensburg the wind piled up the snow so high in places that a steam shovel had to be used to clean the roadway. Snow banks in some places are as high as 12 feet or more.

Jurij Previc, Sec'y,
Lodge No. 116, AFU,
White Valley, Pa.

WASHINGTON NEWS FLASHES

By Florence D. Startz

"It's all over, but the shouting" is a phrase we can't use in discussing the president's inauguration this year. Old timers in Washington said it was very quiet compared to those in the past. On the other hand, the President's Birthday Ball which followed shortly was a glittering affair. Washingtonians went "all out" in their contributions to the Infantile Paralysis Fund—there were many cases of the disease in the capital this past year.

This is Washington: Recently I consented to accompany two of my friends to a free dancing school here, on the grounds that there is always room for improvement. Besides, it might be fun, I thought. However, when we arrived and the instructor announced that it was a class in jitterbugging I was disappointed—I certainly never could have been called an avid jitterbug fan. I don't know if it was possible, but I felt even more disappointed when I turned around to see who my partner was. I found myself looking into a pair of squinting eyes—it was a Chinese officer. My two friends were enjoying my uneasiness to no end—as for me I didn't know if my partner would be able to talk English, much less jitterbug. "I can't picture myself jitterbugging with him," I thought. "I can't picture myself jitterbugging, period."

Well, I was due for a surprise, for my Oriental partner was not only a very good jitterbug, but had a lot of patience in teaching me the steps.

During the slight intermission I also learned that he could talk English fluently. "My name is Albert Chang, and I'm a Major in the Chinese Army," he said. "There's the music again—one, two, three, four—you're doing fine."

I smiled at my two friends across the room—although they didn't know, it was because I had never dreamed that I would be to taught to jitterbug (something as American as apple pie) by a Chinese Major.

The White House was one of the first places I wanted to see in Washington. There are a few rather interesting facts about it I'd like to pass on to you.

At first it was not a "white house" but was made of gray sandstone. It wasn't until the house was burned in the War of 1812 that it got a coat of white paint. Then, it wasn't officially called the White House until 1912 when Teddy Roosevelt wrote "The White House" in gold lettering on top of his personal stationery.

The building is the oldest in Washington, together with the land it has an assessed value of \$40,000,000. Soon after the war with England, George Washington offered \$500 or a gold medal for the best plan of a "palace for the President." A young Irishman, James Hobon won it; he designed it after several Irish mansions he had seen as a boy.

When President Adams and his wife Abigail came to live in the White House in 1800 it was unfinished. When the President looked out the window he saw pigs, goats, and cows munching grass on the south lawn. Mrs.

(Continued on page 4)

News of Lodge No. 44, AFU

Barberton, Ohio.—The Lodge of St. Martin, No. 44, AFU having 45 of its members in service, scattered almost all over the world, decided at the November meeting last year, to mail them Christmas greeting cards. That the cards were appreciated is evidenced by the now incoming mail to the secretary.

One long letter from a member begins with: "Hello members of St. Martins. Received your lovely Christmas card and I appreciated it very much. It makes me very happy to know that you people back home are thinking of us boys."

Another expressed his feelings in V-Mail:

"I am writing you this short note to let you know that I received your very nice Christmas card, and I am also expressing the joy your card has given me. It is a swell feeling, while over here, to know that the fellows back home have not forgotten you."

A few days ago the Lodge received a letter from Brother Joseph Ujic, son of Katherine Ujic, treasurer of the Lodge. Joe is now somewhere in Germany. While in England he met his brother, John. He writes:

"Received your Christmas card. It makes me feel fine to know that you folks back home are thinking of us boys in armed forces. My only wish is that someday, soon as I come home, I can thank each and every member of St. Martin's Lodge."

Letters like the ones mentioned above make a person realize more than anything else, that the word fraternalism is not just another word, just a formality, to be used when we talk or write about our organization. When you read such letters, your heart warms up. Letters that we send to and receive from our brothers show clearly that there really is a tie, like a strong cord holding us together, even when we are separated by thousands of miles. It is, I believe, the separation more than anything else that makes us realize that we are indeed brothers and sisters in fact and not in name only, even if our By-laws would not require that we address each other so, and that we can do much for each other, not only with a benefit check when sickness visits one of us, but also with kind and cheerful words, be it oral or written; with letters and cards. The last

named may mean and does mean many times more to our brothers on the battle fields than did a benefit check when they were home with us.

Yes, our brothers in far away lands are eagerly awaiting words from us, so let us not disappoint them. Our letters as proved above cheer them and keep their morale up, as the saying goes: Let us, by writing to them often, convince our brothers that we are thinking of them every day; praying for their safe and an early return home among us.

Anton Okolish,
Lodge No. 44, AFU,
Barberton, Ohio.

BRIEFS

The Federation of AFU Lodges of Western Pennsylvania will meet on Sunday, Feb. 25th at the Slovenian Home on 57th St. in Pittsburgh at 2 p. m.

War Bond Program

Secretary Morgenthau will speak Sunday, February 18, on the CBS "We The People" program, 10:30 to 11 P. M., Eastern War Time. This will be the fourth time the Secretary has taken over the reins on "We The People" from Milo Boulton, regular emcee on this popular program.

The Secretary will interview a number of people who bought the first "Baby Bonds" in March 1935, and who next month will redeem them at maturity, receiving \$4 for every \$3 invested. The Secretary will find out from these people how it feels to watch their money grow, just as purchasers of War Bonds today will be realizing the increased value of their investments ten years hence.

The theme of the whole program will be the thrift phase of Benjamin Franklin's life, and its relation to today's problems. Franklin's observations on thrift will be tied-in with the present War Bond program. The sponsors of the program are foregoing their commercial announcements so that more of the broadcast can be devoted to War Bonds.

Garageman: Your crankshaft is broken, lady.

Lady: That's all right. I never crank my car.

"PERSONALLY, I THINK SHE LIKES THAT MARINE THE BEST. SHE ALWAYS SENDS HIS LETTERS V-MAIL!"

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1st Vice-Pres't: Frank J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2nd Vice-Pres't: Anton Krapenc ..... 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3rd Vice-Pres't: Mary Kershnik, 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4th Vice-Pres't: Steve Mauser ..... 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5th Vice-Pres't: Cyril Rovansk ..... 14910 Sylvia Ave., Cleveland 10, Ohio
6th Vice-Pres't: Mary Predovich ..... 2300 Yew St., Butte, Mont.
Secretary: Anton Zbasnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. .... AFU Bldg., Ely, Minn.
Treasurer: Louis Champa ..... Ely, Minnesota
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

AUDITING COMMITTEE:

President: John Kums ..... 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio
1st Auditor: Frank E. Vranicar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2nd Auditor: Matt Anzeic ..... Box 12, Aurora, Minn.
3rd Auditor: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4th Auditor: John Tomazic ..... 3222 Globe Ave., Lorain, Ohio

FINANCE COMMITTEE:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Anton Zbasnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
Louis Champa ..... Ely, Minnesota
Frank J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1st Judiciary: Rose Svetich ..... Ely, Minnesota
2nd Judiciary: Anton Erzen ..... R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3rd Judiciary: Frank L. Tomsic ..... 837 West 7th St., Walsenburg, Colo.
4th Judiciary: Mary Balint ..... Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.

Out Enumclaw Way

(Continued from page 3)

from three and one-half years overseas. Pvt. Louis Tost was in the Infantry Scouts in the South Pacific and was wounded in action in Guadalcanal in January, 1943. He was awarded the Purple Heart.

About 75 friends and relatives turned out to give him a royal welcome home. A chicken dinner was given in his honor. A large cake with the inscription "Welcome Home" formed the centerpiece and flags of our country were placed at intervals on the table. Pvt. Louis entertained guests as he recounted the varied experiences of three years past. A congratulatory address was given by the toastmaster, who also presented Pvt. Tost with a purse from the group.

Word has also been received by the parents of Cpl. John Omana that he has been promoted to the rank of sergeant. He has received several citations for bravery. He is with the U. S. Army somewhere on the Italian frontier.

In Seattle, Mr. Nick Bez was elected president of the American Committee for Free Yugoslavia at a meeting held on January 21. The meeting was well attended and the reports of the committee of the progress made in the past year very interesting. The War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent has organized the American Committee for Yugoslav Relief to enlist the support of the American people in sending food, clothing and medical supplies so desperately needed by the people of Yugoslavia. A statewide drive is now under way to collect as much clothing as possible before April 1st.

Lodges and other organizations throughout the state are urged to organize committees which will begin to collect clothing at once. The condition of the people in the liberated areas of Yugoslavia are tragic. They lack medicine, food, clothing and supplies of all kinds. The Committee has been collecting funds for some time, to purchase here in America as much as possible. Yet, when there are between seven and eight million people, more than half of them orphaned children, who lack all these things to the point where many are naked, and when the Red Cross and UNRRA are unable to cover the most urgent needs, help must come from other sources if the people are to survive. We here in America are the people who must do this job for one of our bravest allies. We must do this for a people who have suffered more than any human should suffer.

All members of lodge 162, AFU are urged to join in the drive. Clothes can be deposited at the local clothing depot and then later they will be delivered to the Seattle warehouse where they will be mended and packed for immediate shipment in cartons and boxes. Go through your trunks, closets and attics and pick out your used but still serviceable clothing of all sorts and sizes. If you hurry, your contribution will warm someone in liberated Yugoslavia this winter. Gifts of money are also needed for purchase of such pressing needs as hospital equipment, serums, vaccines and medicines. We beg you to take this appeal to heart and to bring it to the attention of others in the community.

The American Committee is sponsoring a dance at the Polish Hall in Seattle on February 10. All funds will be used for purchase of the needed supplies. I shall give you a report on the success of the dance at a later date as I shall on the success of our clothing drive.

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF

EVERY purchaser of a War Bond gives up something to aid his fellowmen with the same spirit that Pfc. William P. Bowes of West Roxbury, Mass., showed in risking his life to save a comrade on a Pacific Island, though in a lesser degree. Though previous attempts to reach three wounded men had failed, Pfc. Bowes crawled through the jungle in the face of intense enemy fire and dragged one of the men 35 yards to cover. The action won him a Silver Star.

WASHINGTON NEWS FLASHES

(Continued from page 3)

Adams didn't think much of the Washington weather even then, for she often hung her clothes in the new beautiful East room.

When Jefferson was President the Potomac River flooded and came up to the White House. One could see boats on famous Pennsylvania Ave.; some places it was deep enough to "swim a horse."

In 1881 the mansion got its first bathtubs and telephone. Before the days of gas and electricity it cost \$100 a night for candles to light the large East room for important occasions.

The south grounds have been closed to the public since President Cleveland's term—Mrs. Cleveland didn't like tourists kissing the President's baby when he was sunning on the south lawn. So, as a future visitor you can't get on the grounds, blame it on Mrs. Cleveland, Sir!

The true test of civilization is, not the census, not the size of cities, nor the cops—no, but the kind of men the country turns out. —Ralph Waldo Emerson.

WAR BONDS in Action

Pfc. Joseph L. Delaney operates a BD 71 telephone switchboard for Headquarters Company, 169th Infantry, in the Pacific theater of operations. War Bonds pay for these instruments so vital to efficient communication at the front.

Officers of Lodge No. 162, AFU for the year of 1945 are as follows: John Mehlich, president; Frank Richter, vice-president; Mary Balint, secretary; Mary Mehlich, treasurer; Josephine Richter, recording secretary; Rudolph Petchnick, chairman board of trustees, and John Cekata and Ivana Chacata. Sentinel Mrs. Annie Venishnick. Lodge physician is Dr. Leo DeMerchant. Meetings are held the third Sunday of each month at the Charles Venishnick home at 7:30 o'clock. A large attendance at the February meeting is requested.

Chicago Bowling League News

Chicago, Ill.—The best team last week was the Hujan Tavern team. They had the highest score of all among the teams. Of course they won all three games. The victims were the Liberty Bell No. 70, AFU team. Captain Frank Kovacic was the best of all the bowlers in individual as well as three-game scores. He bowled respectively, 164, 192 and 179, a total of 535. John Hujan and Walter Jingle were also on top. The first bowled 51 above his average and the latter 49 above his average. The game between the Gottlieb Florists and Spolar's Hotel team ended in the result that the first game was won by the Hotel team and the other two by the Florists. The Hotel team won the first game due to the good bowling of their captain, Louis Dolmovich, Joseph Oblak and Jennie Zorko; the Florists team victories were largely due to the good bowling of their captain, Max Bruckman, Frank Poupa and John Goste. Besides the above-mentioned Frank Kovacic the best bowlers of the evening were: In individual games: Frank Poupa, 184; Louis Dolmovich, 173, and John Goste, 159. Three-game high were: Louis Dolmovich, 474; Frank Poupa, 473, and Max Bruckman, 458.

Next Friday we shall bowl as follows: The Spolar's Hotel team against the Hujan Tavern team and the Liberty Bell team against Gottlieb's Florists. Tony, if you want your team to win one, two or three games you better get back from Minnesota on time. Cold and fresh air, they say, peeps up a person. Fraternally regards,

John Gottlieb, Sec'y,
Chicago Bowling League.

Boy meets girl has a happy ending. But when automobile meets train, that's a tragedy. Do you know that more than a third of the grade crossing accidents occur at crossings protected by gates, lights, bells or watchmen, according to the records of the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council? So, it's a good idea to open your window when you approach a grade crossing and follow the bus driver's rule of a definite stop—to look and listen. Then, your life will be a continued story!

Did your husband get hurt very bad, Lisa?

Yas mam, he's got conclusion of the brain.

You mean concussion of the brain, don't you, Lisa?

No mam, ah means conclusion, mah husband's dead.

Napredek Notes

Euclid, Ohio.—The Napredek Lodge, No. 132, AFU of Euclid, Ohio, held its meeting Feb. 9th at the Slovenian Society Home on Recher Ave. It's a sad case when neither kind words, gifts nor good deeds can accomplish a desired end. It's the truth, that at least a few more members could have been present at the last Napredek meeting, but needless to say they neglected their duty to their lodge.

We can only say in return that each of you will come to the time in your life when you will need the assistance and comfort of lodge officers and members and if they fail to come to your door, you will have only yourself to blame, and we know, from past experiences that you will criticize. However remember that a hermit's life induces no friendships. Do you choose to be a hermit and have no contact with your fraternal brothers and sisters? Do you choose not to share in their fun and their problems and sorrows? So let's all attend the next meeting and keep in contact with our friends and their sons in the service and their whereabouts.

At this meeting, the president of the 4**** Ladies Bowling League, Louise Recher discussed the coming dance which the bowling league will sponsor for the benefit of the Napredek Lodge Servicemen's Fund. So let's stop being hermits and help make this dance a huge success. It will be held on April 29, 1945. Don't forget this date!

Congratulations to the proud parents, Mr. and Mrs. Frank Recher, on the arrival of a 10-pound son born on Jan. 28, 1945. Frank Recher's parents were pioneers in Euclid, Ohio. The father, Louis Recher, was the sponsor, with Mrs. Anna Slopko, of the dedication of the Napredek Lodge flag. We are looking forward to having Recher's heir enrolled soon in our juvenile branch.

Due to the death of my father-in-law, I did not have a chance to write up and give the score of the bowling on Feb. 4th.

Sunday, Feb. 11th, the teams playing each other were: Skully's vs. Zele and Sons; Jelercic's Florists vs. One of a Kind. Skully's took two games from Zele and Sons and Jelercic's white-washed One of a Kind. Skully's Amoco Service and Jelercic's Florists are tied for first place, with 38 games won and 28 games lost. This Sunday, Feb. 18th, Skully's play One of a Kind and Zele and Sons play Jelercic's Florists. Come out and watch and root for your favorite team.

Fraternally yours,
Adalyne Cecelic, Treas.,
Lodge No. 132, AFU,
Euclid, Ohio.

Friend: Did you ever notice how a man beams when he's just bought a brand new automobile?

Pal: Sure. So does a man on his wedding day, but neither of them is thinking of the upkeep.

OPA Puts Ceiling Price On Shoe Repairs:

I na move to curb "unduly" high prices for retail shoe repair services, OPA recently gave its regional offices authority to establish flat ceiling prices.

In general, present ceilings are the highest prices charged in March, 1942, but OPA said its surveys showed many shops are charging more. A regional office now may substitute specific ceilings for those provided by the "freeze."

Army Says Repairs Save Taxpayer Billion and Half:

Reclamation and repair of worn army equipment and clothing have saved taxpayers approximately \$1,500,000,000 during the war, the Army estimates.

This figure, the War Department said, is exclusive of the materials salvaged and repaired overseas by the Quartermaster Corps.

Fix Retail Ceilings On Army Pajamas:

The OPA recently fixed retail price ceilings for 74,147 pairs of men's new flannelette pajamas declared "surplus property" by the Army. The lot of winter-weight garments is made up of small sizes of which the Army has an over-supply, OPA said.

The pajamas will be available to the public at \$2.80 a pair in cases where the retailer buys direct from the Treasury procurement division. In other cases the retail ceiling is \$3 a pair.

18,000 Harmonicas Going to War:

There'll soon be plenty of harmonica music on the war fronts. The Army disclosed that 18,000 plastic harmonicas will be delivered overseas by February 15th. They are designed, the War Department said, to "boost morale of war-weary fighting men."

ODT Asks Home Vacations in 1945:

The Office of Defense Transportation is keeping its fingers crossed today but it hopes to convince the American people next summer that the best vacation spot is their own backyard.

ODT will supervise a nationwide advertising campaign—scheduled to begin June 6—to sell the "vacation-at-home" idea. Military travel requirements are expected to continue heavy even after V-E Day.

The average automobile consists of 15,000 parts.

Cash Awards

The American Fraternal Union pays awards for newly-enrolled members in both departments. They are as follows:

- The awards are as follows for the Adult Department:
- For Plan "D" insured for \$ 250 death benefit, \$ 1.50 award;
  - For Plan "D" insured for \$ 500 death benefit, \$ 2.50 award;
  - For Plan "D" insured for \$1,000 death benefit, \$ 5.00 award;
  - For Plan "D" insured for \$1,500 death benefit, \$ 7.00 award;
  - For Plan "D" insured for \$2,000 death benefit, \$ 9.00 award;
  - For Plan "D" insured for \$3,000 death benefit, \$12.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$ 250 death benefit, \$ 2.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$ 500 death benefit, \$ 3.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$1,000 death benefit, \$ 6.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$1,500 death benefit, \$10.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$2,000 death benefit, \$12.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$3,000 death benefit, \$18.00 award.

Awards for enrolling new juvenile members:

- For Plan "JA" \$1.00 award; for Plan "JB" \$3.00 award; for Plan "JC" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award;
- For Plan "JE" for \$250 insurance, \$1.50 award; for Plan "JF" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JG" for \$1,000 insurance, \$5.00 award.

All members who enroll new members in the adult or juvenile departments of the American Fraternal Union are entitled to these awards. The awards will be paid when the new members have paid six months dues.

NEWS AND NOTES OF LODGE NO. 66, AFU

(Continued from page 3)

To help defend and fight for the above cause Brother Edward Musich, 18 years old and only son of our Secretary Peter Musich, has recently enlisted in the Navy and is now in training at the Great Lakes Naval Training Station. Edward was known to be a good and loyal son and brother in his home and neighborhood. In his youth he was already becoming an active lodge member, assisting on every occasion when help was needed. If he carries, which we feel assured he will, that same loyal and respectful attitude with him in the service of his country—he shall make a great sailor, a credit to his family and country. Kindly accept the good wishes of our lodge membership, Ed!

And now, it is hoped that the coming meeting of February 18th will again be well attended. Plans are being formulated for an event to be sponsored in the near future by our lodge. Refreshments will again be served following the meeting. Plan to spend Sunday afternoon with your lodge brothers. And say! How about your good neighbor and fellow shop-worker becoming our lodge brother? And how about enrolling their children in our juvenile department? Of course, you do consider Lodge No. 66 and the American Fraternal Union a great fraternal order—that's why you are a member. With an application form in your pocket tell your

Glass Tomorrow

A post-war age of glass, in which new and strange duties will be performed by that material, is predicted by Professor Alexander Silverman, head of the Department of Chemistry of the University of Pittsburgh and one of the nation's leading authorities on glass technology. Glass will be used to reduce heating costs, to bring clearer movies, to help in the cooking of dinners by lamp radiation, and possibly to harness the sun's rays for heat and power, according to Professor Silverman.

The glass industry, he said, now valued at \$500,000,000 in the United States alone, has made more progress in manufacture and technology in the last 50 years than in the thousands of years before. The war, Professor Silverman adds, has hastened many developments, most of them yet secret, that will bring transformations in the everyday mode of living.

—Scientific American.

Neighbor: Hey Bill, where did you get that car?

Bill (Sarcastically): It was given to me.

Neighbor: Well, give it back. You've been robbed.

friends all about it. They will enjoy listening to you resulting in your pleasure of signing them up. And don't forget—so you won't regret, but you will enjoy the meeting and social this coming Sunday. Be there, everyone!

John L. Jevitz,
Lodge No. 66, AFU,
Joliet Ill.

"GET OFF THAT CRACKER BARREL, LEM—YOU'RE HIDING OUR CEILING PRICE LIST!"

Central European News

Macedonians Hold National Assembly at Skopje

Washington.—Representatives of the United States, British and Soviet missions to the Balkans as well as delegates of Yugoslavia and Bulgaria on December 28 greeted the "people's representatives at the second national assembly of Free Macedonia at Skopje," the Sofia radio said in a broadcast recorded for OWI by FCC monitors.

The assembly selected, as its active president Dimitar Vlahov, while Lubtcho Arsov and Lina Balinska became secretaries, and Kiril Grigorov, Col. Pantcho Nedelkovsky and Pavel Stavev became members of the executive body.

According to the Sofia broadcast, "an atmosphere of great enthusiasm for the unity of all south Slavs prevails at the assembly's sessions."

Earlier BBC told about the new Macedonian newspapers published "since the creation of the new state of Macedonia, integrated into the federation of Yugoslav states."

"The newspapers appear in Skopje, the capital of Macedonia, in the Macedonian language, which hostile politicians had formerly declared to be a myth," the BBC broadcast said as relayed to OWI, adding that "the entry of Macedonia in the Yugoslav federation as an equal of the other states is highly significant."

Jugoslavs Agree on Aid From Allies

Washington.—The Belgrade press recently featured the agreement reached between Marshal Tito and representatives of the Allied supreme command in the Mediterranean, reports reaching OWI said.

Under the terms of the agreement, the shipment of food and materials from the United States and Great Britain for aid and reconstruction of Yugoslavia has been started. First shipments would be from stockpile accumulated at Bari, Italy, and 100 American and British observers would supervise the distribution.

Meanwhile the Bulgarians have also taken steps for shipments of food and materials into southern Yugoslavia. The organ of the Fatherland Front recently announced that "the first carload of relief foodstuffs and clothing from Bulgaria has reached Yugoslavia."

The Bulgarian press several days ago carried a dispatch from Nish, quoting a member of the National Liberation Committee there. According to the dispatch, relayed to OWI, "promises from various Bulgarian authorities have been obtained for the shipment of 10,000 liters of petrol, material for the repair of bridges, motor tires, paper, two railway cars of window glass, 10,000 kilograms of carbide and other material for the mines."

Jugoslavs to Educate Illiterates
Washington.—In all liberated parts of Croatia a campaign against illiteracy has been initiated by the Yugoslav Army of Liberation, said a recent Free Yugoslavia broadcast, as relayed to OWI.

Courses for the illiterate number 61 in the Kordun district, 91 in Banija and 40 in Pakuplje, the broadcast said.

Commander of 12th Yugoslav Division Dies

Washington.—The Belgrade radio, in a broadcast reported to OWI by FCC monitors, announced the death of Col. Milan Stunivukovich, commander of

Did You Know That

Although an English scientist discovered penicillin in 1929 it took World War II to bring it to the front and prove the broad and effective curative powers for acute infections of wide scope.

At 10:37 a. m. on December 17, 1903, the first powered Wright plane soared over the sands at Kitty Hawk, North Carolina. Orville Wright was at the controls and Wilbur Wright was on the ground, guiding the plane by running along on the sand.

The law provides that where an honorably discharged veteran of any war, or a person honorably discharged from the Army, Navy, Marine Corps, or Coast Guard, after serving at least one enlistment or for disability incurred in line of duty, dies after discharge, a flag to drape the casket will be furnished. This flag is to be given to the next of kin after burial of the veteran.

The custom of lowering the flag to half-mast or half-staff comes from the old time naval and military practice of "Striking the Colors" in time of war as a sign of submission. It is known that as early as 1627 the flying of the flag at half-mast was a sign of mourning and this has been continued to the present day.

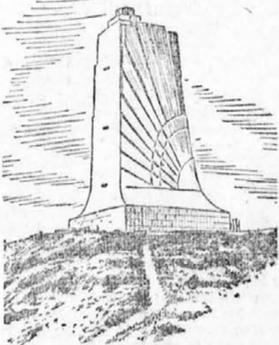
The banjo originated in America. It is named after its inventor, Joseph Sweeney, who, because he played so many instruments, was called "Band Joe" or Banjo.

Nero was no hero when he burnt up Rome! And for that zero hour, when you discover your house is on fire, here is some good advice from the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council. If it's a small fire, a rug or heavy garment may smother it, or a fire extinguisher easily put it out. But if it's already large, immediately warn everybody in the house and summon assistance. Then you'll be a hero in your home!

the 12th division of the Yugoslav Army of Liberation.

According to the broadcast, Col. Stunivukovich "died a hero's death, carrying out his duty." It added that he was born in 1912 in the village of Vrlovjani in the vicinity of Okucani.

Bonds Over America

KITTY HAWK

Distance was annihilated, war revolutionized by three years of glider flights and a 59-second motorized airplane test by the Wright brothers at Kitty Hawk, N. C. In 1928 residents of Kitty Hawk erected a monument to those historic tests; later the Federal Government dedicated the Wright Memorial Monument and a 350-acre park on Kill Devil Hill "in commemoration of the conquest of air by the brothers Wilbur and Orville Wright." Flights today of B-29's, fighter planes, scouts and transports prove how vital were those tests and inspire Americans to buy War Bonds for complete victory. U. S. Treasury Department

OFFICIAL REPORTS

Uradna poročila

Approved Death Benefits
Odobrene smrtnine

JANUARY, 1945.

Adult Dep't—Odrasli oddelek

Lodge	No.	Name	Amount
6	Anton Jakopin		\$1,000.00
9	Mary Srebernak		500.00
11	Mike Sutej		1,000.00
18	Louis Taucher		1,000.00
20	Matt Zadnik		1,000.00
25	Joseph Bozicevich		250.00
25	Matt Kozar		1,000.00
29	Frank Rozman		500.00
30	John Ciprian		1,000.00
30	John DeLuca		500.00
30	Jakob Petrich		1,500.00
31	Joseph Ucan		1,000.00
33	Monika Yeram		500.00
36	Frances Jager Glemza		1,000.00
37	Frank Gabrenja		1,000.00
37	Amelia Golob		500.00
39	Paul Drazich		1,000.00
44	Frank Poje		500.00
61	Laberta E. Spade		250.00
71	Joseph Yerick		1,000.00
99	Frank Mezina		1,000.00
101	Frank Tomsic		1,500.00
111	Josephine Skala		500.00
123	Frank Rantasha		500.00
142	Milija Pasich		500.00
144	Jacob Kauchek		1,000.00
203	John Savor		500.00

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary

Certificate Loans

Posojila na certifikat

JANUARY, 1945

Lodge	No.	Certificate	Amount
21	33251		\$ 192.67
21	37511		72.42
33	44142		96.76
33	44143		247.24
61	34267		442.76
101	35110		312.33
116	39900		271.40
154	34007		240.46
190	43803		25.00

TOTAL—Skupaj.....\$1,901.04

ANTON ZBASNIK
Supreme Secretary

Slovenski ameriški narodni svet

Silke iz Slovenije

Naš častni predsednik Louis Adamič je pred kratkim dobil iz Slovenije nad 100 različnih slik, katere mu je poslal njegov prijatelj, član glavnega štaba slovenske vojske. To je najlepša zbirka slik te vrste v Ameriki in nedvomno bodo zanimale marsikatero, posebno pa naše Dolenjce in Belokranjce. Kakor hitro bo mogoče, bodo objavljene v naših listih in, če bomo le dobili potrebno količino tiskarskega papirja, bomo vse ponatisnili v obliki ilustrirane revije.

Publikacije

V par dneh bo natisnjena januarjska izdaja bulletina "Today and Tomorrow," katerega izdaja osebno pisatelj Louis Adamič. Obsegala bo 16 strani in bo vsebovala mnogo zelo važnega čtiva, posebno pa še opozarjamo na članek o mednarodnem sindikatu in o načrtu, kako bi mala skupina mednarodnih financirjev, političarjev in navadnih izkoriščevalcev dobila kontrolo nad jugoslovanskimi rudniki, gozdovi in transportacijo ter zakaj je bilo važno, da je narod moral zmagati v Jugoslaviji, ne pa stara garda. Ta članek bo marsikateremu odprl oči, zakaj so nekateri krogi tako povzdigovali Mihajloviča in napadali osvobodilno gibanje ter pravi vzrok, zakaj so se American Friends of Yugoslavia tako pridno organizirali brez zastopstva ameriških Jugoslovancev, da "pomagajo" trpečemu ljudstvu v Jugoslaviji. Pisatelj članka ne štiti nobenega in javno imenuje glavne voditelje te izkoriščevalne nakan. Bulletin bo pomagal razširiti tudi ZOJSA.

Članek "Trieste ali Trst?" katerega je SANS razposlal za ob-

javo v naših listih, izide v angleščini v prihodnji številki bulletina ZOJSA. Originalno je bil natisnjen v Londonu v mesečniku The Statesman and Nation. Pisec navaja povsem nove razloge, zakaj je potrebno, da spada Trst Jugoslaviji in ne Italiji, ali kateri drugi oblasti. Citajte ga!

Druge publikacije

Oscar Magazinovič, kapitan jugoslovanske trgovske mornarice, je napisal zanimivo knjigo v angleškem jeziku pod imenom "Alluring Waves." Bavi se z razmerami, pod katerimi so se nahajali jugoslovanski mornarji pred in med sedanjo vojno ter opisuje nevarnosti, zapreke in komplikacije, v katerih so jugoslovanske ladje služile zaveznikom vsa ta leta. Čisti dobiček od te knjige je namenjen jugoslovanskemu reliefu in se naroča pri Jugoslav Seamen's Club, 236 West 40th St., New York, N. Y. Stane \$2.50.

"Na poti v svobodo" je naslov brošure, ki se sedaj tiska in katero bomo razposlali med vse člane SANSa. To je potopis pohoda 18. slovenske divizije iz Belokranje preko Hrvaške na Štajersko ter opis bojev na Štajerskem. Spisana je bila v starem kraju. Zanimala bo zlasti Štajerice.

Koncem februarja izide v angleščini knjiga "Guns for Tito," ki jo je spisal ameriški major Louis Huot. Ta častnik je bil odgovoren za prevoz vojaških zalog in potrebščin iz Italije v Jugoslavijo. V knjigi obširno opisuje zelo komplicirane operacije in velike zapreke, predno je bilo mogoče dostavljati jugoslovanski partizanom potreben vojaški material in zdravniške potrebščine za ranjence. Knjiga je spisana v povestnem stilu in je zelo zanimiva. Več informacij o njej kasneje.

Pomožna akcija

Prva pošiljka najnujnejših potrebščin je bila odposlana Jugoslovanskemu rdečemu križu v Bari, Italija, pred več kot enim mesecem. Odpejala jo je ameriška tovorna ladja. Radi varnosti in raznih drugih komplikacij odbor ni smel odhoda takoj naznaniti. V Bariju bodo pošiljko prevzela jugoslovanske oblasti in preskrbele za prevoz čez Jadransko morje v Dalmacijo. Poslano blago je ocenjeno na več stotisoč dolarjev in vključuje zdravniške potrebščine in instrumente, čokolado, novo obleko in oblačila ter šivalne stroje; 80 odstotkov odposlanih zalog je kreditiranih našemu reliefnemu fondu, 10 odstotkov Jugoslovanskemu pomožnemu odboru (JPO, SS) ter 10 odstotkov Hrvatski bratski zajednici. Vsi zavoji in zaboji so bili v tem smislu adresirani.

Zlatko Baloković, predsednik WRFASSD, je podal izjavo, v kateri je pojasnil zadevo jugoslovanske ladje in vzroke, zakaj ni prispela pravočasno v newyorško luko in naložila nabrane zaloge za Jugoslavijo. Vsi tisti, ki so sodelovali in prispevali za našo reliefno akcijo, bodo z zadovoljstvom vzeli vsa ta pojas-

VLOGE

v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge

LIBERALNE OBRESTI

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue. HEnd. 5670

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v

ENAKOPRAVNOSTI

Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.

nila na znanje in se radovali ob dejstvu, da prva prostovoljna pošiljka od ameriških Slovencev, Hrvatov in Srbov najbrž že olajšuje trpljenje najpotrebnejšim. Tisti pa, ki so nam vedno nasprotni, zastavljali pomožno akcijo in nas brezobzirno napadali (vprašanje jugoslovanske ladje je zanje le izgovor, da bi z glavo zid prebili), se naj zavedajo, da tudi slovenski narod v stari domovini zasleduje njihovo nizkotno propagando in da je ne bo tako hitro pozabil.

Skupni prispevki v gotovini

za WRFASSD so do 18. januarja znašali \$322,761.99 in ta znesek ne vključuje prispevkov, ki so bili poslani v SANSov urad po 18. januarju.

Največji prispevek ta teden je prispevala podružnica št. 39, Cleveland, O., namreč lepo vsoto \$1,531.25 (in \$325 SANSu za članarino). Darovali so: Slovenski narodni dom, St. Clair Ave., \$1,000; socialistični pevski zbor Zarja, \$275; Andy Hočevar, Maple Heights, O., in Frank Verček, Bedford, O., sta pa nabrala \$256.25.

Od podružnice št. 25, Chicago, Ill., je poslal tajnik Frank Alesh \$29.48, Joško Oven pa \$5.

John Laurich, Goodman, Wis., je poslal vsoto \$10, katero nam je izročil Louis Zelenčnikar, predsednik SANSovega nadzornega odbora.

Društvo št. 355 SNP in št. 30 SDZ, Fairport Harbor, O., je vsako darovalo po \$10 za SANS ter po \$15 za pomožno akcijo. Znesek je poslal brat Lovrenc Bajc. Manjšje prispevke smo prejeli tudi od drugih podružnic (Dalje na 6. strani)

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Bančna bilanca 31. decembra 1943		Rekapitulacija	
Ročna blagajna	\$18,055.31	Gotovina 31. decembra 1943	\$18,103.17
DOHODKI:	47.86	Knjižni dohodki: za SANS	\$20,990.66
Članarina, darovi in drugi prispevki za SANS	20,990.66	za JPO-SS	29.00
Prejeto za pomožno akcijo JPO-SS	29.00	za WRFASSD	26,634.12
Prejeto od podružnic, posameznikov in organizacij za War Relief Fund Americans S. S. D.	35,134.12	Neknjižni dohodki: za WRFASSD	33,500.00
Prejeto od JPO-SS za pomožno akcijo WRFASSD	25,000.00	Skupni dohodki	81,153.78
	\$99,256.95		\$99,256.95

IZDATKI:

Najemnina urada	600.00
Vzdrževanje urada	24.50
Razsvetljava	15.69
Uradna oprema	154.37
Uradne potrebščine	123.78
Plača tajnika	337.00
Plača uslužbenca	1,420.65
Izredna pomoč	17.00
Davek za socialno zaščito	30.68
Dohodninski davek od plač	118.23
Telefon in brzojavi	152.15
Tiskovine	499.80
Poštnina	510.73
Znaki in regalije	245.00
Potni stroški in dnevnice izvršnega odbora	1,880.15
Stroški seje širšega odbora	1,313.63
Voznina in stroški govornikov	1,587.79
Stroški sej	18.00
Stroški nadzornega odbora	20.10
Casopisi, revije, poročila itd.	172.94
Razni drugi stroški	1.69
Stroški konvencije	3,285.30
Konvenčne nagrade	1,150.00
Subvencija Vseslovanskemu kongresu	100.00
Subvencija Združenemu odboru	7,500.00
Izredno JPO-SS	29.00
Izredno WRFASSD	60,134.12
Bilanca na banki 31. decembra 1944	17,290.56
Ročna blagajna	24.09
	\$99,256.95

Stroški uprave, propagande itd. \$ 9,743.88
Konvenčni stroški 3,285.30
Razne subvencije nepravne značaja 8,750.00
Izročeno za reliefne namene 60,163.12

Skupna izplačila \$81,942.30
GOTOVINA 31. DECEMBRA 1944 17,314.65
\$99,256.95

IZJAVA NADZORNEGA ODBORA SANSa

Zgorajšno finančno poročilo SANSa izkazuje dohodek in izdatke od 1. januarja 1944 do 31. decembra 1944.

Finančni promet, ki ga izkazuje poročilo, nam je jasen dokaz, da ima SANSovo delo mnogo somišljenikov in narod z zaupanjem prispeva v plemenite namene, ki so, pomagati našemu ljudstvu v stari domovini!

Revizija SANSovega poslovanja se je izvršila 6. januarja t. l. v uradu SANSa. K pregledovanju je bil pozvan bivši in sedanji nadzorni odbor. Rev. Vital Vodušek in sestra Josie Zakrajšek, sta bila iz tehničnih vzrokov zadržana in se revizije nista mogla udeležiti.

Do 30. junija 1944 je blagajniške posle vršil brat Joseph Zalar, in od 1. julija dalje jih pa vrši brat Vincent Cankar. Računi obeh so v popolnem redu.

Podpisani nadzorni odbor ugotavlja, da je knjigovodstvo SANSa v lepem in natančnem redu in poslovanje v vseh pogledih je vzorno izvrševano, kar je dokaz, da ima SANS v osebi brata Mirkota G. Kuhla, zmolega izvršnega tajnika, ki zasluži narodnega priznanja in zaupanja.

Za nadzorni odbor:
Louis Zelenčnikar, Josephine Erjavec, Joseph Zaverčnik, Joseph Zorc.

NEKEGA DNE BO PLEZAL NA DROGE

zopet na Elm cesti

Nekega dne bodo Ohio Bell telefonski moški in ženske, ki so zdaj v vojni službi, zopet nazaj s svojo družbo, nudeč svoje zmožnosti na raznih krajih v organizaciji, nekateri pri svojih starih delih, drugi v novih pozicijah. Mi jih bomo veselo pozdravili.

Od več kot 1,800 Ohio Bell uslužbencev v oboroženi sili, jih je 700 v signalnem koru, vršec komunikacijska dela, ki so se jih izučili pri kompaniji v mirnem času. Njih izurjenost in pogum šteje v ameriški iznajdljivosti, kjer največ pomeni. In kadar bodo ti in milijoni njih tovarišev doprinesli zmago, bodo potrebni, da bodo pomagali graditi civilne telefonske linije, za katere so napravili načrte naši inženirji.

Mi razumemo, da je naša prva dolžnost pomagati dobiti vojno. Toda ko poneha streljanje, bomo dali postrežbo onim tisočim v našem teritoriju, ki je zdaj ne morejo dobiti radi pomanjkanja vojne opreme in delovne sile. To bo ogromno delo privedi postrežbo nazaj na mirni standard in naši G. I. Jones in Janes bodo potrebni, da pomagajo to izvršiti.

Buy More War Bonds for Victory!

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

DOPISI

White Valley, Pa.—Članom in članicam društva št. 116 ABZ naznanjam, da je bilo na zadnji seji sklenjeno naložiti naklado za društveno blagajno. In sicer plača vsak član (članica), zavarovan za smrtnino in bolniško podporo, 50 centov naklade v marcu, 50 centov v aprilu in 50 centov v maju; ostali pa, ki so zavarovani le za posmrtnino, plačajo po 25 centov naklade v marcu, aprilu in maju.

Člani so prošeni, da ob pravem času plačujejo svoje asesmente, ker jaz ne morem za nikogar zakladati asesmentov, toda nerad suspendiram člana zaradi neplačane asesmenta. Torej, člani naj bodo točni z vplačili, pa bo za vse prav.

Društveni uradniki za leto 1945 so sledeči: Mike Kastelic, predsednik; John Kern, podpredsednik; Jurij Previc, tajnik; Andrej Bogataj, zapisnikar; John Korčič, blagajnik. V vojni službi Zedinjenih držav ima naše društvo 21 članov. Na prihodnji seji bodo članom razdeljeni zvezinski stenski kolektori.

V teh krajih imamo letos hudo zimo in nenavadno veliko snega. Zaradi snežnih zametov večkrat niso mogli busi voziti delavcev na delo. Na cesti št. 66 med Delmontom in Greensburgom je veter nanosil na nekaterih krajih toliko snega, da ga morajo s parpmi lopatami odmetavati, da izčistijo cesto za en tir. Zameti so ponekod visoki po 12 čevljev in več.

Jurij Previc,
tajnik društva št. 116 ABZ.

Kansas City, Kans.—Člane in članice društva Vit. sv. Jurija, št. 49 ABZ, opozarjam, da meseca aprila letos bo naše društvo 41 let staro, zato bi se spodobilo, da bi to obletnico proslavili s kako prireditvijo. Dober dan za kaj takega bi bila nedelja 22. aprila. Zato naj bi člani in članice prišli kar mogoče polnoštevilno na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo 18. februarja ob 3. uri popoldne v naši šolski dvorani, 513 Ohio Ave. Na tej seji se bomo pogovorili o tej zadevi. Na vsak način je potrebno, da pridejo na sejo tudi članice. Stara prislovice pravi, da brez žensk ni nič, in mi vsi vemo, da se tudi društvene prireditve ne morejo vršiti brez sodelovanja žensk. Torej, na svidenje na seji v nedeljo 18. februarja!

Naš sobrat John Anziček, Jr., je pogrešan v akciji na zapadni evropski fronti; tako so bili obveščeni njegovi starši. Tudi njegov brat Joe Anziček je na isti fronti; starši so dobili kratko poročilo od njega pred bojiščem. Naj bi ju dobra usoda o svojem času spet privedla zdrava med nas.

Pri tej priliki naj mi bo dovoljeno se zahvaliti sobratom, ki mi gredo pri tajništvu na roke, posebno predsedniku Mattu Petku, bivšemu tajniku Martinu Mootzu in sobratu Georgu Bajuku. Hvala vsem za naklonjenost in se priporočam še za v bodoče! Bratski pozdrav vsem!

Joseph J. Dercher,
tajnik društva št. 49 ABZ.

Enumclaw, Wash.—Pretekli teden je došlo poročilo, da je dne 13. januarja padel na fronti v Belgiji Pvt. George Tost. To je prvi član našega društva št. 162 ABZ, ki je žrtvoval svoje življenje za domovino. Pvt. Tost je bil 26 let star in je bil poklican v vojaško službo v marcu 1944. Njegova mati vdova je umrla v avgustu lanskega leta. Pred vpoklicem v vojaško službo je George živel z materjo na mali farmi v okolici Enumclawa. Zaprpušča enajst sester in tri brate. Njegovi mnogoštevilni prijatelji ga bodo ohranili v najlepšem spominu.

Z bojišča v južnem Pacifiku se je nedavno povrnil Pvt. Louis

Tost, sin Mr. in Mrs. Pete Tost v Cumberlandu, Wash. Bil je tri in pol leta v vojaški službi in v januarja 1943 je bil ranjen na Guadalcanalu. Dobil je odlikovanje "Purple Heart." Njegov povratek je seveda vzbudil mnogo veselja med sorodniki in prijatelji in servirano je bilo slavnostno kosilo, katerega se je udeležilo okrog 75 oseb. Stolaravnatelj je po dobrodošlici izročil slavljencu tudi vsoto denarja, ki je bila zbrana med navzočimi.

Korporal John Omana, ki je z ameriško armado nekje v Italiji, je avanziral za sarženta. Bil je večkrat pohvaljen za njegovo hrabrost.

V Seattlu, Wash., je bil izvoljen za predsednika Ameriškega odbora za svobodno Jugoslavijo Mr. Nick Bez. Seja, ki se je vršila 21. januarja, je bila dobro obiskana in poročila zanimiva. Poročano je bilo, da je bil potomočnik dora Američanov južnoslovenskega porekla organiziran Ameriški odbor za pomoč Jugoslaviji. Ta odbor naj zainteresira Američane, da prispevajo živila, obleko in zdravniške potrebe za trpeče ljudstvo v Jugoslaviji. V državi Washington se zdaj vrši kampanja zbiranja obleke v to svrhu. Kampanja bo trajala do 1. aprila in v tem času se bo skušalo zbrati kar največ obleke v to plemenito svrhu. Društva in druge organizacije širom države so pozvane, da organizirajo odbore za zbiranje obleke takoj. Zbirajo se tudi denarne prispevke, s katerimi se bo tu v Ameriki nakupilo kar največ mogoče blaga, živeža, zdravil in drugih nujnih potrebščin za trpeče ljudstvo Jugoslavije. Od sedem do osem milijonov oseb v Jugoslaviji potrebuje pomoči, med njimi tisoče osirotelih otrok. Prispevajmo, kolikor moremo, da se tej bedi vsaj nekoliko odpomore.

Vsi člani društva št. 162 ABZ so prošeni, da po možnosti sodelujejo v tej pomožni akciji. Nabrana obleka se lahko spravi v našem lokalnem skladišču, odkoder bo pozneje odpremljena v skladišče v Seattlu, kjer bo očiščena in popravljena ter prirejena za odpošiljatev. Bratje in sestre, pregledajte vaše kovčke in čunmate in podstrešja, če nimate kaj ponošene, pa še porabne obleke za prispevati v to svrhu. Sprejemajo se pa tudi denarni prispevki, s katerimi se nakupujejo zdravila, zdravniške potrebščine in drugo. O uspešnih kampanjah bom poročal pozneje in upam, da bom imela dobro poročilo.

Društvo št. 162 ABZ je za leto 1945 izvolilo sledeči odbor: John Mehlich, predsednik; Frank Richter, podpredsednik; Mary Balint, tajnica; Mary Mehlich, blagajničarka; Josephine Richter, zapisničarka; Rudolph Petchnik, John Chacata in Ivana Chacata, nadzorniki. Rediteljica je Mrs. Annie Venishnick. Društveni zdravnik je dr. Leo DeMerchant. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu na domu Charlesa Venishnicka in se pričenejo ob pol osmih zvečer. Člani in članice so vabljeni, da v obilem številu posetijo prihodnjo sejo.

Mary Balint,
tajnica društva št. 162 ABZ.

Cleveland, O.—Novo leto smo pričeli z upanjem in željami, da nam bo naklonjeno in da nam prinese mnogo uspeha. Enake želje smo gojile tudi članice družve Jutranja zvezda, št. 137 ABZ, z ozirom na naše društvo. Pa se je zgodilo, da je že prvi mesec leta posegla bleđa smrt v naše vrste ter nam vzela našo priljubljeno večletno podpredsednico, sestro Mary Grdina, ki smo jo me, kakor tudi tisočeri drugi clevelandski Slovenci poznali pod imenom "Grdinova mama." Naj bo priljubljene sestre ohranjen blag spomin, prizadetim sorodnikom pa bodi izraženo iskreno sožalje.

Genovefa Zupan, predsednica.

Chisholm, Minn.—Tem potom vabim vse rojake in rojakinje našega mesta, da se udeležijo važne seje, ki se bo vršila v soboto 17. februarja v Recreation Bldg., soba št. 10. Na tej seji se bomo pogovorili o nameravani zgraditvi našega lastnega Narodnega doma. Seveda vsi ljudje je še nikoli niso bili enakemu mnenja. Zato so pa seje in zborovanja, da vsak izrazi svoje mišljenje o eni ali drugi zadevi.

Chisholm, Minn.—Slovenski narodni dom na Chisholmu, Minn.—"Sto mož po sto dolarjev, pa ga imamo," je rekel Vrančev Jože iz Pirca. Dragi mi slovenski možje iz Chisholma, resnica je, da Dom bi že davno imeli, da ni razdiračev. Meseca januarja smo imeli sejo za Slovenski dom. Nekako štiri leta je, odkar smo začeli zbirati po "kvatrih" in dolarjih; takrat smo imeli misel, da se bo nabralo v dveh letih toliko, da bomo lahko kupili nekaj svojega, nekaj za narod, vsaj barako. Ali na žalost, v času štirih let smo nekako spravili skupaj \$1.800.

Seveda, s to vsoto ne morete kupiti, kar se Doma tiče, nič. Zato je bila ta seja sklicana. Glavni motiv je bil dati denar nazaj vsakemu, ki je kaj prispeval, zapečatiti knjige in pokopati Dom za vse čase. Ampak nekaj se je zgodilo ta večer. Gori imenovani rojak in še 13 drugih je podpisalo, da dajo vsak po sto dolarjev. Dali so si časa do 21. aprila dobiti še 86 mož po sto dolarjev. Dragi narod, to je nam zadnji apel. Možje in žene, pridite na sejo 17. februarja v Community poslopje. Pomislite, v naselbini imamo 10 podpornih društev in en klub; vsa ta društva zborujejo v Mahnetovi dvorani, v Community posloppju in v City Hall. Vzemi Community poslopje je lepa stavba, ali tako zničena, da je mogoče zborovati v le dveh sobah. Ti dve sobi sta na razpolago (kdor prvi pride, ta me lj), in to za vse aktivnosti civilnih organizacij na Chisholmu. Pri Mahnetu manjka prostora, in je že večkrat rekel, da bi rad djal pohištvo notri, kar mu noben ne more zameriti, ker potrebuje prostora za svojo zalogo. V City Hall je vprašanje, kako bo še tam? Pri fari sv. Jožefa (mešana župnija), mislijo urediti dvorano. Tukaj bodo pač aktivnosti za različne cerkvene organizacije in omejene aktivnosti; torej ne bo to Slovenski narodni dom! E dini izhod, ako želimo imeti prostor, kjer se bodo lahko vsi

Na bolniško postelj je bila precej časa trdno priklenjena naša dobra in družabna sosestra Jennie Brodnik. Z daj se ji zdravje obrača na bolje, in upamo, da se kmalu snidemo z njo na seji.

Naša druga seja v tem letu bo v četrtek 15. februarja. Vršila se bo v novi Vidovi šoli, v sobi št. 6, in se bo pričela ob 8. uri zvečer. Na tej seji bodo prečitani letošnji računi in podano bo poročilo o napredku društva. Radi piče udeležbe na januarski seji, je bilo to treba odložiti za sejo v februarju. Upam, da bo februarja seja bolj obiskana, ker je težko za društvene uradnice, če vidijo pred seboj večino praznih stolov. Tajnica se je na prvi seji izrazila, da ne ve, zakaj je sploh še prevzela tajništvo, ker nima prav za prav koma podatki svojega poročila. Ali naj ga čita sama sebi ali praznim stolom! Članice bi se morale vendar nekoliko bolj zanimati za svoje društvo in svojo organizacijo. Od strani društvenega odbora se jim skuša dati najboljša postrežba, ki je v razmerah mogoča, istotako tudi od organizacije kot celote.

Dalje so vse uradnice prošene, da točno prihajajo na seje in da vrše svoje dolžnosti, ki so predpisane v pravilih. Tako bo za vse prav in društvo bo napredovalo in uživalo dober ugled.

V tem letu bo naše društvo doseglo svoj srebrni jubilej oziroma 25-letnico ustanovitve. Upam, da bomo na februarjski seji kaj ukrenile, da praznovamo ta jubilej, da damo čast našim ustanoviteljicam in da obenem pokažemo javnosti, da je naše društvo pri svojih 25 letih zdravo in polno življenja. Morda se odločimo za prireditev kake veselice ali česa podobnega za to proslavo. Saj, če se veselice pri drugih društvi obnesejo, zakaj se ne bi pri nas! Pokažimo, da nismo samo za metle in kuhališnice. Jaz mislim, da se moremo še zasakati kakor pred 25 leti.

Seveda, spodobilo bi se, da bi naš srebrni jubilej proslavile tudi s tem, da pridobimo nekaj novih članic v društvo in da vpišemo kar največ naše mladine. Jaz bom od svoje strani storila v tem oziru, kar mi bo mogoče, in upam, da bodo tudi moje sestre prispevale svojo pomoč.

Ravno ob času pisanja tega dopisa mi je bil dostavljen ček za \$50 od ABZ za operacijo, katero sem prestala 2. septembra preteklega leta. Za operacijo, kakršno sem jaz imela, stara pravila niso predpisovala operacijske podpore, toda taka podpora je predvidena v novih pravilih. Napravila sem torej prošnjo na glavni odbor za kakšno izredno podporo, kakršno sme glavni odbor dovoliti v posameznih slučajih. Glavnemu odboru se lepo zahvaljujem za upoštevanje. Lepo je biti pri taki organizaciji, ki res upošteva svoje člane in članice kot brate in sestre. Mislim, da se še nihče ni kesal, ki je postal član Ameriške bratske zveze.

K zaključku še enkrat pozivam vse rojake in rojakinje našega mesta, da se udeležijo važne seje, ki se bo vršila v soboto 17. februarja v Recreation Bldg., soba št. 10. Na tej seji se bomo pogovorili o nameravani zgraditvi našega lastnega Narodnega doma. Seveda vsi ljudje je še nikoli niso bili enakemu mnenja. Zato so pa seje in zborovanja, da vsak izrazi svoje mišljenje o eni ali drugi zadevi.

Chisholm, Minn.—Tem potom vabim vse rojake in rojakinje našega mesta, da se udeležijo važne seje, ki se bo vršila v soboto 17. februarja v Recreation Bldg., soba št. 10. Na tej seji se bomo pogovorili o nameravani zgraditvi našega lastnega Narodnega doma. Seveda vsi ljudje je še nikoli niso bili enakemu mnenja. Zato so pa seje in zborovanja, da vsak izrazi svoje mišljenje o eni ali drugi zadevi.

Chisholm, Minn.—Slovenski narodni dom na Chisholmu, Minn.—"Sto mož po sto dolarjev, pa ga imamo," je rekel Vrančev Jože iz Pirca. Dragi mi slovenski možje iz Chisholma, resnica je, da Dom bi že davno imeli, da ni razdiračev. Meseca januarja smo imeli sejo za Slovenski dom. Nekako štiri leta je, odkar smo začeli zbirati po "kvatrih" in dolarjih; takrat smo imeli misel, da se bo nabralo v dveh letih toliko, da bomo lahko kupili nekaj svojega, nekaj za narod, vsaj barako. Ali na žalost, v času štirih let smo nekako spravili skupaj \$1.800.

Seveda, s to vsoto ne morete kupiti, kar se Doma tiče, nič. Zato je bila ta seja sklicana. Glavni motiv je bil dati denar nazaj vsakemu, ki je kaj prispeval, zapečatiti knjige in pokopati Dom za vse čase. Ampak nekaj se je zgodilo ta večer. Gori imenovani rojak in še 13 drugih je podpisalo, da dajo vsak po sto dolarjev. Dali so si časa do 21. aprila dobiti še 86 mož po sto dolarjev. Dragi narod, to je nam zadnji apel. Možje in žene, pridite na sejo 17. februarja v Community poslopje. Pomislite, v naselbini imamo 10 podpornih društev in en klub; vsa ta društva zborujejo v Mahnetovi dvorani, v Community posloppju in v City Hall. Vzemi Community poslopje je lepa stavba, ali tako zničena, da je mogoče zborovati v le dveh sobah. Ti dve sobi sta na razpolago (kdor prvi pride, ta me lj), in to za vse aktivnosti civilnih organizacij na Chisholmu. Pri Mahnetu manjka prostora, in je že večkrat rekel, da bi rad djal pohištvo notri, kar mu noben ne more zameriti, ker potrebuje prostora za svojo zalogo. V City Hall je vprašanje, kako bo še tam? Pri fari sv. Jožefa (mešana župnija), mislijo urediti dvorano. Tukaj bodo pač aktivnosti za različne cerkvene organizacije in omejene aktivnosti; torej ne bo to Slovenski narodni dom! E dini izhod, ako želimo imeti prostor, kjer se bodo lahko vsi

Omenjeni večer se bomo pogovorili glede Narodnega doma.

Leto 1944 je šlo v zgodovino. Prineslo nam je mnogo skrbi in žalosti. Upajmo, da bo leto 1945 boljše. Tisoče očetov in mater žaluje za svojimi sinovi, ki so na raznih bojiščih žrtvovali svoja mlada življenja za domovino in svobodo, ali pa ležijo ranjeni v sobah in hčere, kateri se bodo vrnili iz krvavih bojnih poljan v doledni dobi (gotov sem, da še mislite mnogo nanje), ali—kedar pomislite, da se bo mnogo izmed njih ustanovilo tukaj doma, da bodo prevzeli urade naših organizacij in jih peljali naprej? Jaz mislim, da ako se vzame skupaj sto gospodarjev, plačajo za stavbo, nič dolga, nobenih obligacij nikomur. Naredi se lahko, da za to sto dolarjev (omejene delnice), to je, da enkrat plačate, in to je vse. Vsi skupaj bomo gledali in delali lahko tako, da se nam bo stavba izplačevala in nosila dividende; mogoče ne precej prvo leto, ampak v kratkem času. Torej zgubim nimamo kaj, lahko pa imamo dobiček vsi. Izmed tisoč slovenskih mož na Chisholmu ali vseh je še 86, da pristopite in da kupimo ali zgradimo Narodni dom. Pridite 17. februarja v Community poslopje!

Naš rojak, župan John Gornick, se jako zanima, da bi ljudje dobili parno toploto in vročo vodo, kakor tudi ceno elektriko v mesto. Nekaj finega, in je le šest "councilmanov" potrebnih, da se da dovoljenje tvrdki iz Dulutha, Minn., zgraditi stavbo in vse potrebno. Mesto, kot stoji, ne stane niti centa, riziko prevzame sam oziroma kompanija, pogoji so tudi ugodni. Recite svojim "councilmanom," naj volijo za dati dovoljenje. Mislim, da je še skrajni čas, da dobimo nekaj v mesto, kar bo dobro za vse in ne le samo za nekaj posameznikov.

Frank L. Tekautz.

Center, Pa.—Članom in članicam društva št. 33 ABZ naznanjam, da so bili na letni seji, ki se je vršila v decembru 1944, izvoljeni vsi stari uradniki, namreč sledeči: Anton Eržen, predsednik; Martin Kumer, podpredsednik; Frank Shifrar, tajnik in blagajnik; Jacob Pernel, zapisnikar; Anton Eržen, organizator; Frank Shifrar, bolniški

naš ljudje shajali, vsa društva zborovala, kjer bo lahko slovenski trgovec se sestal s svojimi rojaki, in kjer se bodo starejši zopet lahko sestajali skupaj s svojo mladino, kakor je to bilo enkrat v Mahnetovi dvorani, je Narodni dom. Sedaj se morajo sestajati v Tibroc, O'Neil in po drugih temnih prostorih. Sinovi in hčere, kateri se bodo vrnili iz krvavih bojnih poljan v doledni dobi (gotov sem, da še mislite mnogo nanje), ali—kedar pomislite, da se bo mnogo izmed njih ustanovilo tukaj doma, da bodo prevzeli urade naših organizacij in jih peljali naprej? Jaz mislim, da ako se vzame skupaj sto gospodarjev, plačajo za stavbo, nič dolga, nobenih obligacij nikomur. Naredi se lahko, da za to sto dolarjev (omejene delnice), to je, da enkrat plačate, in to je vse. Vsi skupaj bomo gledali in delali lahko tako, da se nam bo stavba izplačevala in nosila dividende; mogoče ne precej prvo leto, ampak v kratkem času. Torej zgubim nimamo kaj, lahko pa imamo dobiček vsi. Izmed tisoč slovenskih mož na Chisholmu ali vseh je še 86, da pristopite in da kupimo ali zgradimo Narodni dom. Pridite 17. februarja v Community poslopje!

Naš rojak, župan John Gornick, se jako zanima, da bi ljudje dobili parno toploto in vročo vodo, kakor tudi ceno elektriko v mesto. Nekaj finega, in je le šest "councilmanov" potrebnih, da se da dovoljenje tvrdki iz Dulutha, Minn., zgraditi stavbo in vse potrebno. Mesto, kot stoji, ne stane niti centa, riziko prevzame sam oziroma kompanija, pogoji so tudi ugodni. Recite svojim "councilmanom," naj volijo za dati dovoljenje. Mislim, da je še skrajni čas, da dobimo nekaj v mesto, kar bo dobro za vse in ne le samo za nekaj posameznikov.

Frank L. Tekautz.

Center, Pa.—Članom in članicam društva št. 33 ABZ naznanjam, da so bili na letni seji, ki se je vršila v decembru 1944, izvoljeni vsi stari uradniki, namreč sledeči: Anton Eržen, predsednik; Martin Kumer, podpredsednik; Frank Shifrar, tajnik in blagajnik; Jacob Pernel, zapisnikar; Anton Eržen, organizator; Frank Shifrar, bolniški

naš ljudje shajali, vsa društva zborovala, kjer bo lahko slovenski trgovec se sestal s svojimi rojaki, in kjer se bodo starejši zopet lahko sestajali skupaj s svojo mladino, kakor je to bilo enkrat v Mahnetovi dvorani, je Narodni dom. Sedaj se morajo sestajati v Tibroc, O'Neil in po drugih temnih prostorih. Sinovi in hčere, kateri se bodo vrnili iz krvavih bojnih poljan v doledni dobi (gotov sem, da še mislite mnogo nanje), ali—kedar pomislite, da se bo mnogo izmed njih ustanovilo tukaj doma, da bodo prevzeli urade naših organizacij in jih peljali naprej? Jaz mislim, da ako se vzame skupaj sto gospodarjev, plačajo za stavbo, nič dolga, nobenih obligacij nikomur. Naredi se lahko, da za to sto dolarjev (omejene delnice), to je, da enkrat plačate, in to je vse. Vsi skupaj bomo gledali in delali lahko tako, da se nam bo stavba izplačevala in nosila dividende; mogoče ne precej prvo leto, ampak v kratkem času. Torej zgubim nimamo kaj, lahko pa imamo dobiček vsi. Izmed tisoč slovenskih mož na Chisholmu ali vseh je še 86, da pristopite in da kupimo ali zgradimo Narodni dom. Pridite 17. februarja v Community poslopje!

Naš rojak, župan John Gornick, se jako zanima, da bi ljudje dobili parno toploto in vročo vodo, kakor tudi ceno elektriko v mesto. Nekaj finega, in je le šest "councilmanov" potrebnih, da se da dovoljenje tvrdki iz Dulutha, Minn., zgraditi stavbo in vse potrebno. Mesto, kot stoji, ne stane niti centa, riziko prevzame sam oziroma kompanija, pogoji so tudi ugodni. Recite svojim "councilmanom," naj volijo za dati dovoljenje. Mislim, da je še skrajni čas, da dobimo nekaj v mesto, kar bo dobro za vse in ne le samo za nekaj posameznikov.

Frank L. Tekautz.

Chicago, Ill.—Člani in članice društva Illini Stars, št. 170 ABZ, naj bodo tem potom opozorjeni, da se bo naša prihodnja seja vršila v sredo 21. februarja, v navadnih prostorih in ob navadnem času. Prejela sem zvezinske stenske kolektore za leto 1945, ki so jako lepi. Priporočljivo je, da pridejo na sejo 21. februarja vsi člani in članice, da dobijo kolektore. Dalje prosim člane in članice, da skušajo pridobiti za vstop v naše društvo prijatelje in znance, ki še niso člani, in seveda, tudi njihove mladoletne otroke. Vsi ljudje potrebujejo zavarovalnino, društvo pa neprestano potrebuje nove člane. Sestrski pozdrav in na svidenje na seji 21. februarja! — Za društvo št. 170 ABZ: Agnes Jurečič, tajnica.

naš ljudje shajali, vsa društva zborovala, kjer bo lahko slovenski trgovec se sestal s svojimi rojaki, in kjer se bodo starejši zopet lahko sestajali skupaj s svojo mladino, kakor je to bilo enkrat v Mahnetovi dvorani, je Narodni dom. Sedaj se morajo sestajati v Tibroc, O'Neil in po drugih temnih prostorih. Sinovi in hčere, kateri se bodo vrnili iz krvavih bojnih poljan v doledni dobi (gotov sem, da še mislite mnogo nanje), ali—kedar pomislite, da se bo mnogo izmed njih ustanovilo tukaj doma, da bodo prevzeli urade naših organizacij in jih peljali naprej? Jaz mislim, da ako se vzame skupaj sto gospodarjev, plačajo za stavbo, nič dolga, nobenih obligacij nikomur. Naredi se lahko, da za to sto dolarjev (omejene delnice), to je, da enkrat plačate, in to je vse. Vsi skupaj bomo gledali in delali lahko tako, da se nam bo stavba izplačevala in nosila dividende; mogoče ne precej prvo leto, ampak v kratkem času. Torej zgubim nimamo kaj, lahko pa imamo dobiček vsi. Izmed tisoč slovenskih mož na Chisholmu ali vseh je še 86, da pristopite in da kupimo ali zgradimo Narodni dom. Pridite 17. februarja v Community poslopje!

Naš rojak, župan John Gornick, se jako zanima, da bi ljudje dobili parno toploto in vročo vodo, kakor tudi ceno elektriko v mesto. Nekaj finega, in je le šest "councilmanov" potrebnih, da se da dovoljenje tvrdki iz Dulutha, Minn., zgraditi stavbo in vse potrebno. Mesto, kot stoji, ne stane niti centa, riziko prevzame sam oziroma kompanija, pogoji so tudi ugodni. Recite svojim "councilmanom," naj volijo za dati dovoljenje. Mislim, da je še skrajni čas, da dobimo nekaj v mesto, kar bo dobro za vse in ne le samo za nekaj posameznikov.

Frank L. Tekautz.

Center, Pa.—Članom in članicam društva št. 33 ABZ naznanjam, da so bili na letni seji, ki se je vršila v decembru 1944, izvoljeni vsi stari uradniki, namreč sledeči: Anton Eržen, predsednik; Martin Kumer, podpredsednik; Frank Shifrar, tajnik in blagajnik; Jacob Pernel, zapisnikar; Anton Eržen, organizator; Frank Shifrar, bolniški

naš ljudje shajali, vsa društva zborovala, kjer bo lahko slovenski trgovec se sestal s svojimi rojaki, in kjer se bodo starejši zopet lahko sestajali skupaj s svojo mladino, kakor je to bilo enkrat v Mahnetovi dvorani, je Narodni dom. Sedaj se morajo sestajati v Tibroc, O'Neil in po drugih temnih prostorih. Sinovi in hčere, kateri se bodo vrnili iz krvavih bojnih poljan v doledni dobi (gotov sem, da še mislite mnogo nanje), ali—kedar pomislite, da se bo mnogo izmed njih ustanovilo tukaj doma, da bodo prevzeli urade naših organizacij in jih peljali naprej? Jaz mislim, da ako se vzame skupaj sto gospodarjev, plačajo za stavbo, nič dolga, nobenih obligacij nikomur. Naredi se lahko, da za to sto dolarjev (omejene delnice), to je, da enkrat plačate, in to je vse. Vsi skupaj bomo gledali in delali lahko tako, da se nam bo stavba izplačevala in nosila dividende; mogoče ne precej prvo leto, ampak v kratkem času. Torej zgubim nimamo kaj, lahko pa imamo dobiček vsi. Izmed tisoč slovenskih mož na Chisholmu ali vseh je še 86, da pristopite in da kupimo ali zgradimo Narodni dom. Pridite 17. februarja v Community poslopje!

Naš rojak, župan John Gornick, se jako zanima, da bi ljudje dobili parno toploto in vročo vodo, kakor tudi ceno elektriko v mesto. Nekaj finega, in je le šest "councilmanov" potrebnih, da se da dovoljenje tvrdki iz Dulutha, Minn., zgraditi stavbo in vse potrebno. Mesto, kot stoji, ne stane niti centa, riziko prevzame sam oziroma kompanija, pogoji so tudi ugodni. Recite svojim "councilmanom," naj volijo za dati dovoljenje. Mislim, da je še skrajni čas, da dobimo nekaj v mesto, kar bo dobro za vse in ne le samo za nekaj posameznikov.

Frank L. Tekautz.

Center, Pa.—Članom in članicam društva št. 33 ABZ naznanjam, da so bili na letni seji, ki se je vršila v decembru 1944, izvoljeni vsi stari uradniki, namreč sledeči: Anton Eržen, predsednik; Martin Kumer, podpredsednik; Frank Shifrar, tajnik in blagajnik; Jacob Pernel, zapisnikar; Anton Eržen, organizator; Frank Shifrar, bolniški

naš ljudje shajali, vsa društva zborovala, kjer bo lahko slovenski trgovec se sestal s svojimi rojaki, in kjer se bodo starejši zopet lahko sestajali skupaj s svojo mladino, kakor je to bilo enkrat v Mahnetovi dvorani, je Narodni dom. Sedaj se morajo sestajati v Tibroc, O'Neil in po drugih temnih prostorih. Sinovi in hčere, kateri se bodo vrnili iz krvavih bojnih poljan v doledni dobi (gotov sem, da še mislite mnogo nanje), ali—kedar pomislite, da se bo mnogo izmed njih ustanovilo tukaj doma, da bodo prevzeli urade naših organizacij in jih peljali naprej? Jaz mislim, da ako se vzame skupaj sto gospodarjev, plačajo za stavbo, nič dolga, nobenih obligacij nikomur. Naredi se lahko, da za to sto dolarjev (omejene delnice), to je, da enkrat plačate, in to je vse. Vsi skupaj bomo gledali in delali lahko tako, da se nam bo stavba izplačevala in nosila dividende; mogoče ne precej prvo leto, ampak v kratkem času. Torej zgubim nimamo kaj, lahko pa imamo dobiček vsi. Izmed tisoč slovenskih mož na Chisholmu ali vseh je še 86, da pristopite in da kupimo ali zgradimo Narodni dom. Pridite 17. februarja v Community poslopje!

Naš rojak, župan John Gornick, se jako zanima, da bi ljudje dobili parno toploto in vročo vodo, kakor tudi ceno elektriko v mesto. Nekaj finega, in je le šest "councilmanov" potrebnih, da se da dovoljenje tvrdki iz Dulutha, Minn., zgraditi stavbo in vse potrebno. Mesto, kot stoji, ne stane niti centa, riziko prevzame sam oziroma kompanija, pogoji so tudi ugodni. Recite svojim "councilmanom," naj volijo za dati dovoljenje. Mislim, da je še skrajni čas, da dobimo nekaj v mesto, kar bo dobro za vse in ne le samo za nekaj posameznikov.

Frank L. Tekautz.

Chicago, Ill.—Člani in članice društva Illini Stars, št. 170 ABZ, naj bodo tem potom opozorjeni, da se bo naša prihodnja seja vršila v sredo 21. februarja, v navadnih prostorih in ob navadnem času. Prejela sem zvezinske stenske kolektore za leto 1945, ki so jako lepi. Priporočljivo je, da pridejo na sejo 21. februarja vsi člani in članice, da dobijo kolektore. Dalje prosim člane in članice, da skušajo pridobiti za vstop v naše društvo prijatelje in znance, ki še niso člani, in seveda, tudi njihove mladoletne otroke. Vsi ljudje potrebujejo zavarovalnino, društvo pa neprestano potrebuje nove člane. Sestrski pozdrav in na svidenje na seji 21. februarja! — Za društvo št. 170 ABZ: Agnes Jurečič, tajnica.

načelnik; Paul Kokal, Matheus Filipič in Andy Dekleva, nadzorniki. Društveni zdravnik je dr. Anderson, Universal, Pa. Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Slovenskem domu na Centru.

Kolektore za leto 1945 sem prejel in bodo razdeljeni med člane na seji 18. februarja. Člani so vabljeni, da se omenjene seje v obilem številu udeležijo in da predložijo nekaj novih kandidatov za sprejem. Dobrodošli so nam novi člani v odrasli ali mladinski oddelki. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 33 ABZ: Frank Shifrar, tajnik.

Chicago, Ill.—Člani in članice društva Illini Stars, št. 170 ABZ, naj bodo tem potom opozorjeni, da se bo naša prihodnja seja vršila v sredo 21. februarja, v navadnih prostorih in ob navadnem času. Prejela sem zvezinske stenske kolektore za leto 1945, ki so jako lepi. Priporočljivo je, da pridejo na sejo 21. februarja vsi člani in članice, da dobijo kolektore. Dalje prosim člane in članice, da skušajo pridobiti za vstop v naše društvo prijatelje in znance, ki še niso člani, in seveda, tudi njihove mladoletne otroke. Vsi ljudje potrebujejo zavarovalnino, društvo pa neprestano potrebuje nove člane. Sestrski pozdrav in na svidenje na seji 21. februarja! — Za društvo št. 170 ABZ: Agnes Jurečič, tajnica.

Chicago, Ill.—Najboljša skupina zadnji teden je bila Hujanova gostilna. Zabeležila je največje število izmed vseh skupin. Seveda je dobila vse tri igre. Žrtev je bila skupina Liberty Bell, št. 70 ABZ. Njih kapitan Frank Kovacic je bil najboljši izmed vseh kegljačev, tako v posamezni igri kot v skupini treh iger. Podrl jih je po sledečem redu: 164, 192 in 179, skupaj 535. Tudi John Hujan in Walter Jingle sta bila dobra. Prvi jih je podrl 51 čez povprečnost, drugi pa 49.

Med Gottliebovimi cvetličarji in Spolarjevimi hotelirji je bil rezultat ta, da so prvo igro dobili hotelirji, drugi dve pa cvetličarji. Da so prvo igro dobili hotelirji, je zasluga kapitana Louis Dolmovicha, Joseph Oblaka in Jennie Zorko; da so ostali dve

igri dobili cvetličarji, je zasluga kapitana Max Bruckmana, Frank Poupina in John Goste. Poleg zgoraj imenovanega Frank Kovacica, so bili najboljši sledeči: V posamezni igri: Frank Poupina, 184; Louis Dolmovich, 173, in John Goste, 159. V skupinah treh iger pa: Louis Dolmovich, 474; Frank Poupina, 473, in Max Bruckman, 458.